

BIBI'S VERTELLINGEN

RON83

BIBI'S VERTELLINGEN

SPAREN DOOR DE EEUWEN HEEN

EEN STRIPVERHAAL VAN DE
NEDERLANDSCHE MIDDENSTANDS SPAARBANK
VERTELD DOOR
BIBI DE SPAARHAMSTER

1

TEKST EN ILLUSTRATIES:
RON VERBRUGGE

NMS
Spaarbank

UITGAVE: NEDERLANDSCHE MIDDENSTANDS SPAARBANK
NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOLDIGD EN/OF OPENBAAR GEMAAKT DOOR MIDDEL VAN DRUK,
FOTOCOPIË, MIKROFILM OF OP WELKE ANDERE WIJZE OOK, ZONDER VOORAFGAANDE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER.

UITGAVE 1984

DEEL 1.

LANG GELEDEN...

(HEËL LANG GELEDEN)

IN HET PLEISTOCEN LEEFDEN IN ONZE STREKEN NOG BRONTO-DINO- EN TYRANNOSAURUSSEN. DE PLANTENGROEI WAS OOK NIET WAT WE NU GEWEND ZIJN EN WATER, DAT WAS ER IN OVERVLOED.

DE EERSTE
MENSEN KWAMEN,
DIE ZICH RECHTOP
SINGEN VERPLAATSEN....
...iets nieuws dus.

?

GORG

SPIAT

MAAR JA, ... OP TWEE BENEN LOPEN IS GEMAKKELIJKER GEZEGD, DAN GELEERD ...

GEMARINEERD
SCHIJNEN ZE ER GLEKKER
TE ZIJN!

MAAR ZE LEERDEN
SNEL EN VEGETARISCH
WAREN ZE OOK
NIET MEER

PUH...
UITSLOVERS,
DIE ZULLEN
WEL SNEL
UITSTERVEN...

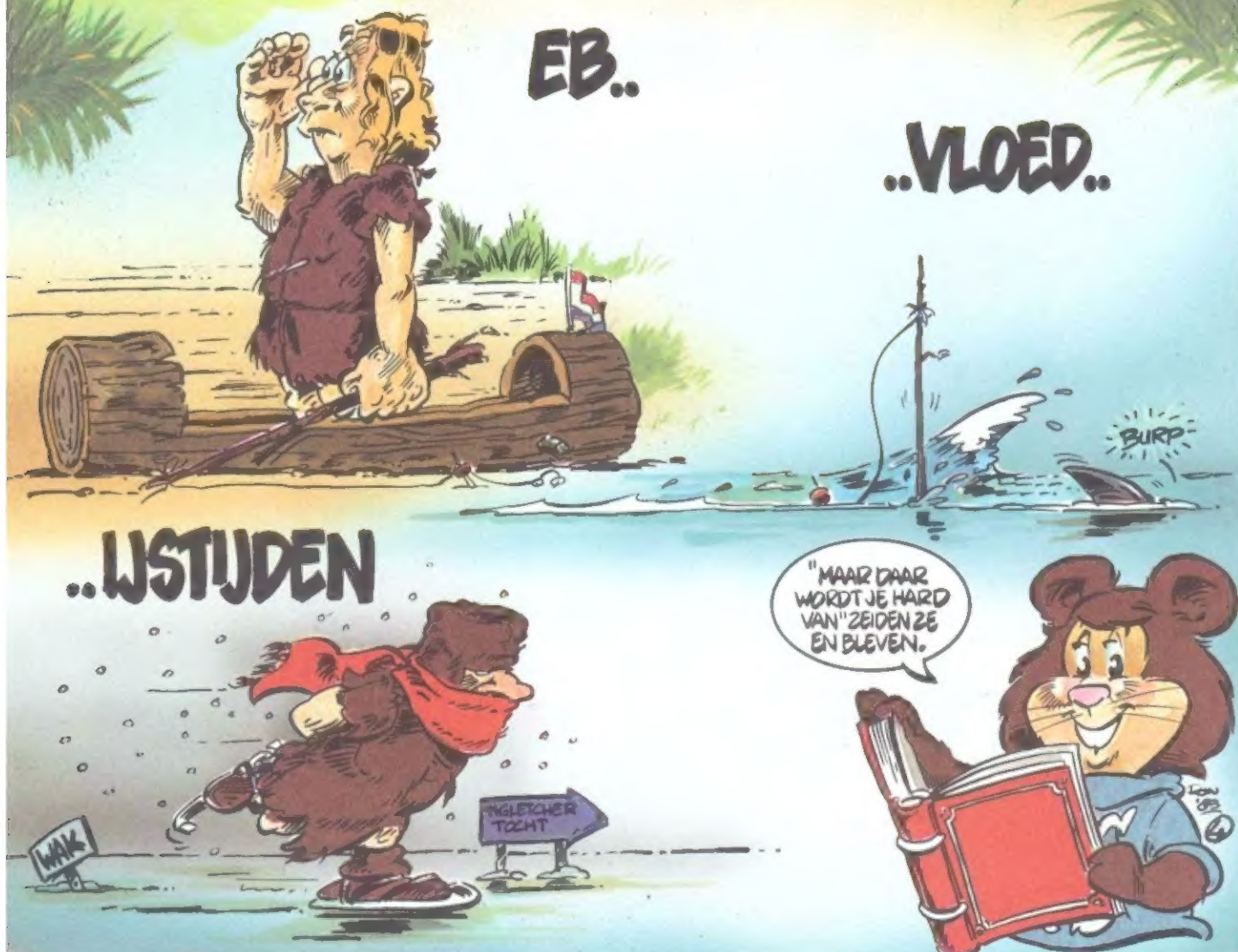

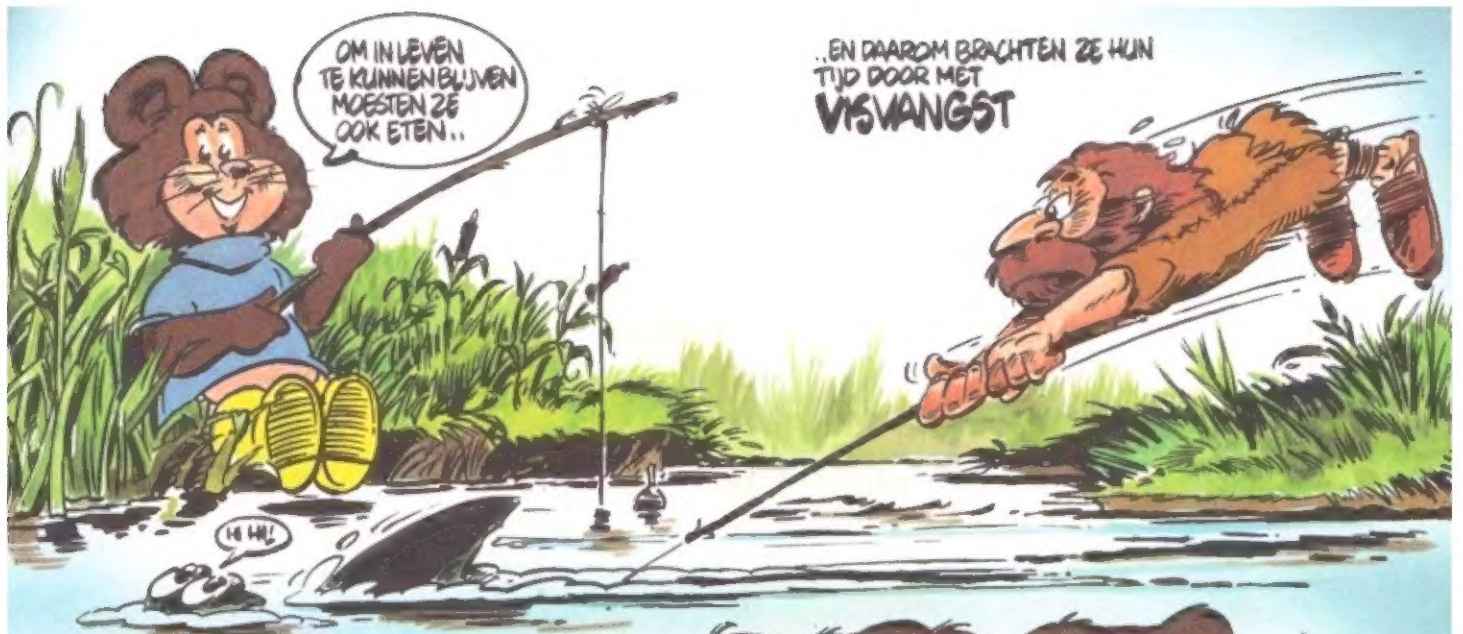

HET LAND WAS ZEER ONDERHEVIG AAN:

EB..

..VLOED..

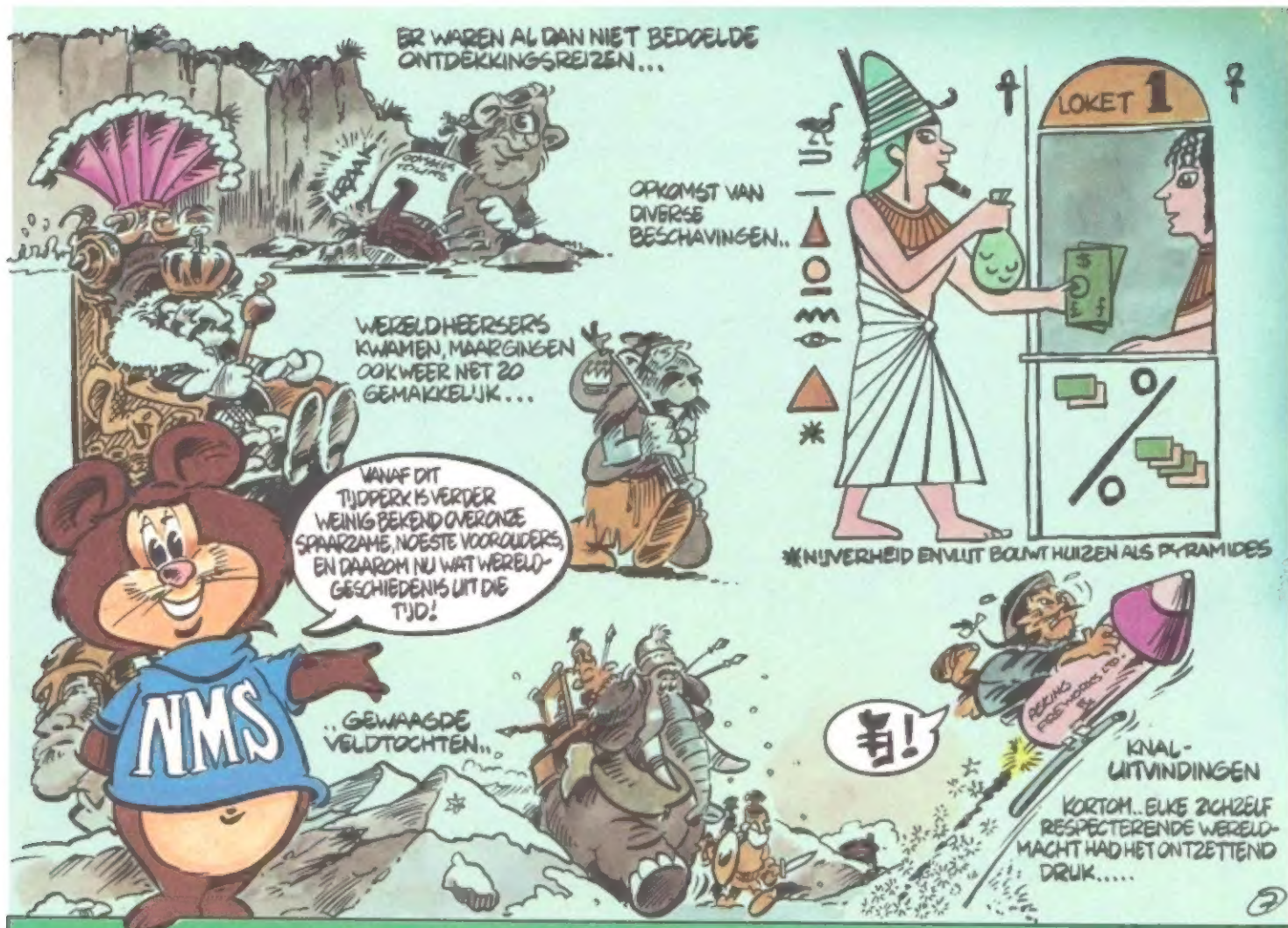

Nederland ± 2000 v. Chr.

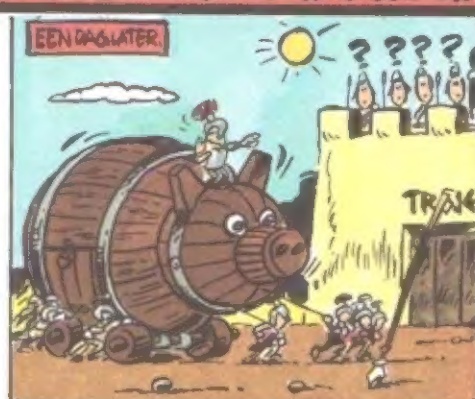
NA VERLOOF VAN TIJD KWAM ER EEN BEETJE TEKENING IN DE BEVOLKING VAN ONS KIKKERLANDJE. IN HET OOSTEN HADJE HUNEVEDBOUWERS, IN HET WESTEN WAT VISSERS, DIE IN DE BUURT VAN VLAARDINGEN EEN NEDERZETTING MOESTEN HEBBEN GEHAD EN DE EERSTE FRIEZEN KWAMEN IN HET NOORDEN POOLSHOOSTE NEMEN. VERDER ZATEN ER IN HET ZUIDEN EN MIDDEN WAT BEKERVOLKEN, DIE OUS BEKERS MAAKTEN, EN WAT ZE DAARUIT DEDEN KUNNEN WE WEL RADEN. IERSE BRONGSIETERS EN BRITSE HANDELAREN VONDEN IN ONSLAND EEN REDELIJKE AFZET VAN HUN GOEDEREN.

HET SPAARVARKEN VAN TROJE

OFTEWEL: EEN DUBBELTJE KAN RAAR ROLLEN; KAN JE NAGAAN WAT EEN HELEBOEL DOEN"

HET SPARTAAANSE LEGER BELEGERT AL GERUIME TIJD ZONDER VEEL SUKSES DE STAD TROJE

TERUG IN EIGEN LAND! VERANDERINGEN EN VERHUIZINGEN ALOM!
DE HUNEDEDBOUWERS ZIJN UITGEBOUWD, DE BEKERVOLKEN ZIJN
GEEBIGGEERD EN DE FRIEZEN HEBBEN HUN FAMILIE OPGEHAALD.
VERDER ZIJN ER TUBANTEN IN HET OOSTEN EN KANINEFATEN EN
CAUKEN IN HET WESTEN. IN HET ZUIDEN ZITTEN DE KEUTEN.

DE KANINEFATEN ZIJN RUSTIGE
STRANDBEWONERS, DE CAUKEN
DAARENTEGEN ZEEROVERS.

DE FRIEZEN BEGONNEN HUN
BOERDERIJEN EN SCHUREN OP
TERPEN TE ZETTEN OM NIET CONSTANT
BIJ VLOED IN HET WATER TE MOETEN
STAAN. HET SCHIJNT DAT HET FIERWEPEN
IN DIE TIJD ONTSTAAN IS...

DE TUBANTEN
ZIJN EEN VROUWK,
IETWAT LUIDRUCHTIG
VOLKJE, EN ZE
LUSTEN ER WELEEN
OF TWEE...

DAG KULT,
KOPEN?

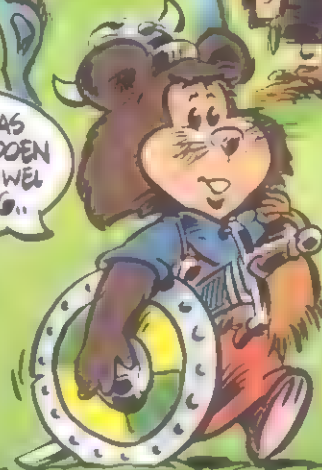
HALLO
TUBANT,
KOPEN?

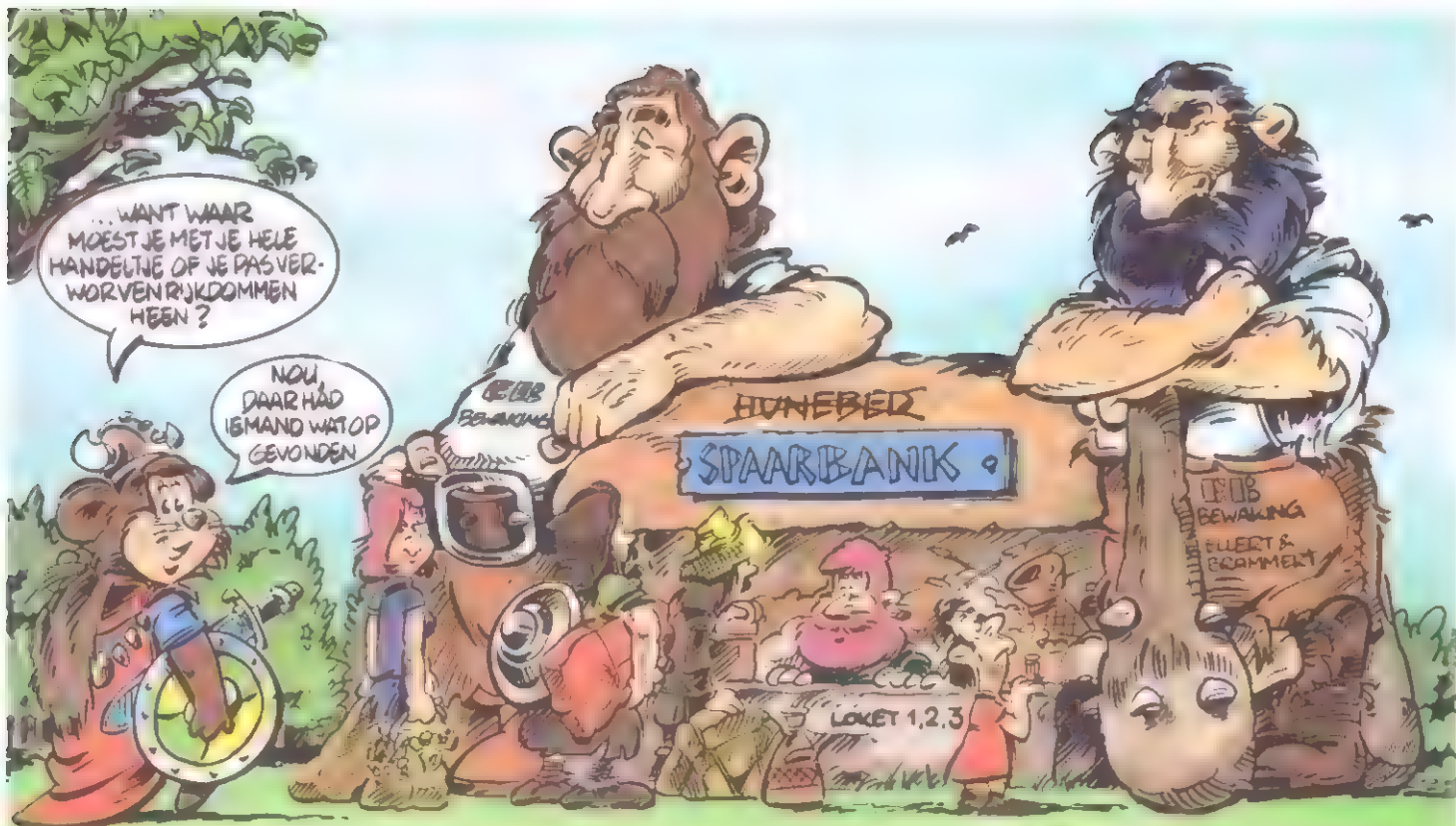
RUILEN?

AF EN TOE
KWAM EEN
GERMAAN
LANGS...

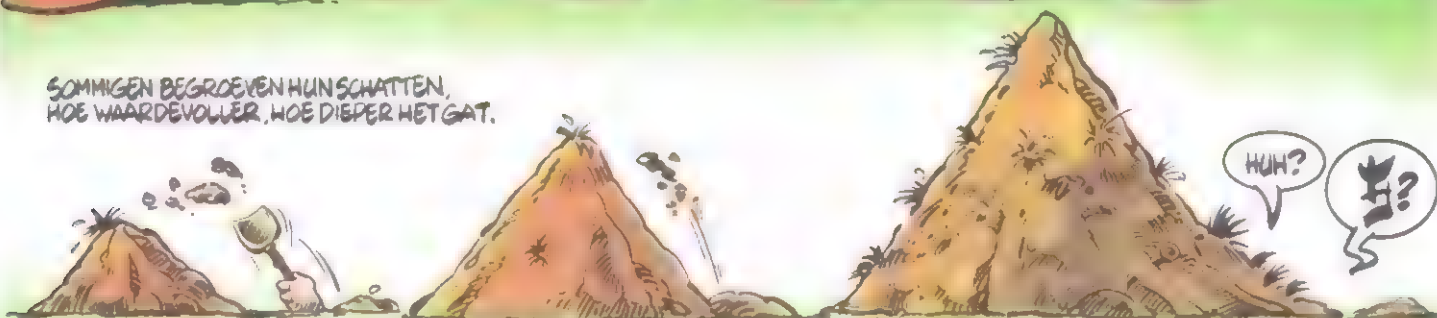
NATUURLIJK WAS
BOODSCHAPPEN DOEN
OP DEZE MANIER WEL
WAT OMSLAGTIG...

ER ONTSTOND EEN SOORT VAN HANDEL TUSSEN DE DIVERSE VOLKEN
EN DE ZAKEN GINGEN REDELIJK...

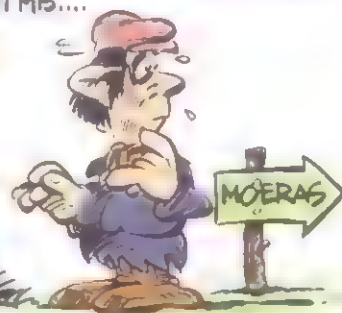
SOMMIGEN BEGROEVEN HUN SCHATTEN,
HOE WAARDEVOLLER, HOE DIEPER HET GAT.

ZO ZOU VOIGENS NIET GEHEEL BETROUWBARE BRON HET KOPJE VAN BLOEMENDAAL ZIJN ONTSTAAN...
WAAR UIT ZOU BIJKEN DAT HET TOEN OOK AL EEN SLEKE BIJRT WAS..

BEROVINGEN EN
OVERVALLEN KWAMEN
DAGELIJKS VOOR..

OOK DEED
HET WIEL ZIJN IN-
TREDE IN ON'S
LAND

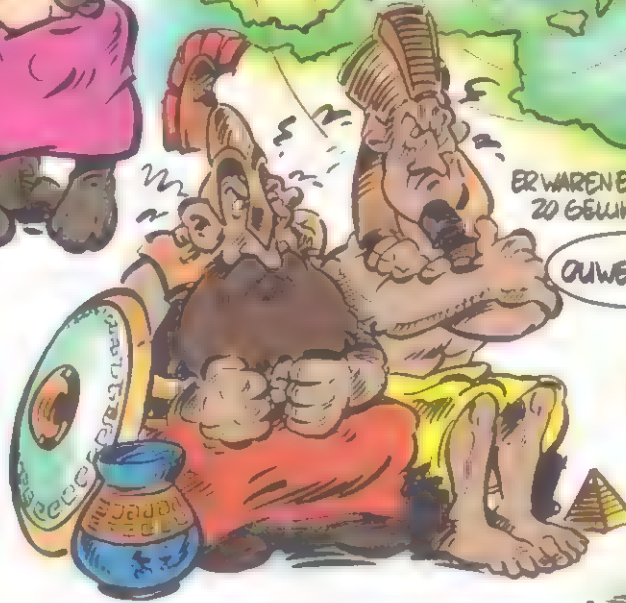
WE HAD OOK GEDACHT DAT EEN WOLVEN
EN EEN TWEELING, MET DE NAMEN
ROMULUS EN REMUS, DE
WERELDGESCHIEDENIS ZO
ZOU DEN VERANDEREN.

ROME

ROME BREIDDE ZICH BINNEN ENKELE
BEJAUWEN VAN STAATATJE UIT TOT
EEN WERELDMACHT.

DEZE TWEELING ZOU NAMELIJK
753 V. CHR. ROME HEBBEN GESTICHT.

ER WAREN ECHTER VOLKEN DIE HIER NIET
ZO GEWIKKIG MEE WAREN..

OUWE KOEK!

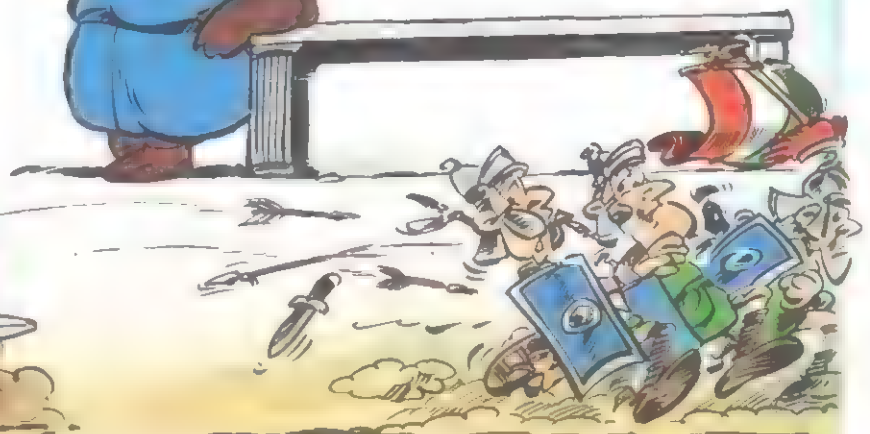
ROME WERD ZO GROOT, DAT HET NIET VEEL UITMAAKTE
WELKE ROUTE JE NAM, JE KWAM ER TOCH ALTIJD...

ROME WAS EEN
REPUBLIEK, BESTAARD DOOR
DE SENAAT, GELD KWAM IN OMLOOP
EN VELE LANDEN WERDEN
VEROVERD...

DE ROMEINEN
ONOVERWINNELIJK?

ER WAREN EEN PAAR VOLKEN HET HIERMEE BESLIST NIET EENS, WANT OMSTREEKS 100 V. CHR. BEGONNEN KIMBERN EN
TEUTONEN ROME AAN TE VALLEN EN BEZORGDEN ZO DE NIEUWBAKKEN WERELDHEERSERS WAT SLAPELOZE NACHTEN..

ROMB

DE TOENMALIGE STADHOUDER VAN NOORD ITALIË EN GALLIË, JULIUS GAJUS CAESAR, WAS DE BESLUITELOOSHEID VAN DE SENAAAT SPUGGZAT! HET ZENDEN VAN HULPTROEPEN NAAR DE NOORDELIJKE PROVINCIES BLEEF MAAR UIT. HIJ SPRAK DE VOLGENDE HISTORISCHE WOORDEN:

PIZZERIA DI NAPOLI

EN NU IS
HET GENOEG!!
AKTIE!

GESTELD DOOR ZIJN OFFICIEREN MET HUN
TROEPEN EN ANDERE GETROUWEN TROK HIJ
OP NAAR ROME...

KLATS

DE TEERLING
IS GEWORDEN!

* ALEA JACTA EST!

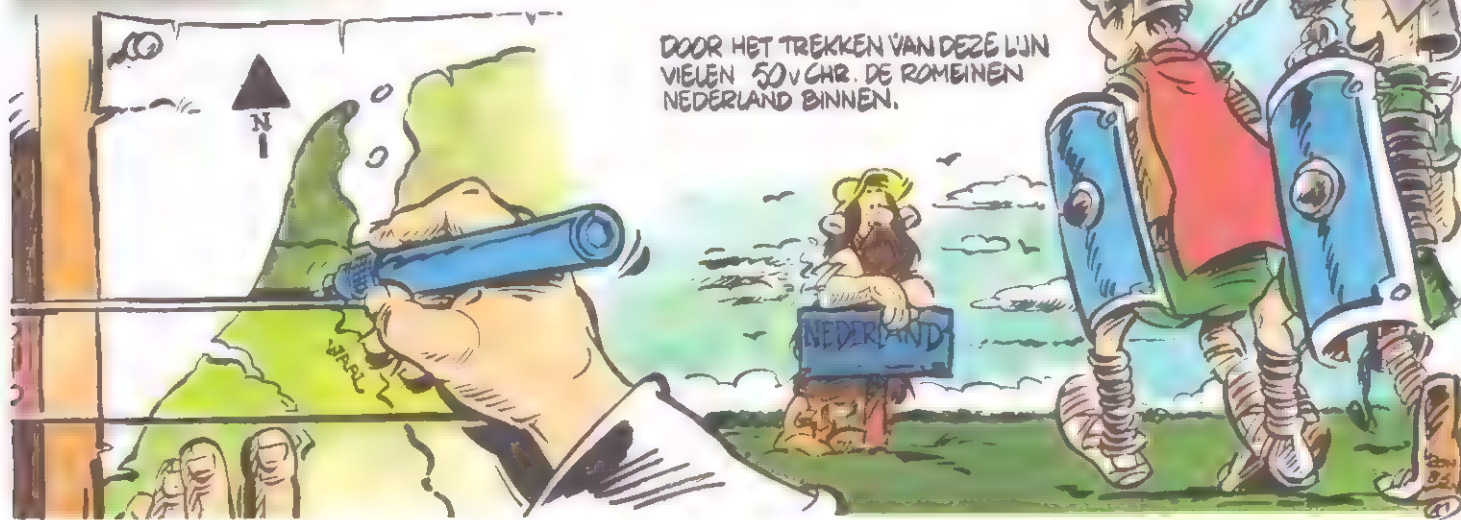
POK

VENI, VIDI,
VICI!

HIJ STAK DE
RUBICON OVER EN
VERSLAEG ZIJN
TEGENSTANDER POLLENUS

HIJ RIEP ZICHZELF UIT TOT KEIZER, STUURDE DE SENAAAT
NAAR HUIS EN MAakte HIERmee EEN EINDE AAN DE REPUBLIEK.
VERVOLGENS TROK HIJ ZICH TERUG IN ZIJN STUDEERKAMER EN
STELDE DE NOORDELIJKE GRENS VAN HET ROMEINSE
RIJK VAST OM Z'N GALLISCHE PROVINCIES TEGEN DE
GERMAANSE STAMMEN TE BESCHERMEN.

DOOR HET TREKKEN VAN DEZE LIJN
VIELEN 50 v. CHR. DE ROMEINEN
NEDERLAND BINNEN.

DE GOEDGETRAINDE, UITSTEKENDE BEWAPENDE ROMEINEN
TROKKE DE LAGE LANDEN BINNEN EN HIELDEN DAS STIL
BIJ DE GRENS DIE CEASAR IN ROME GETROKKEN HAD:

...DE WAAL...

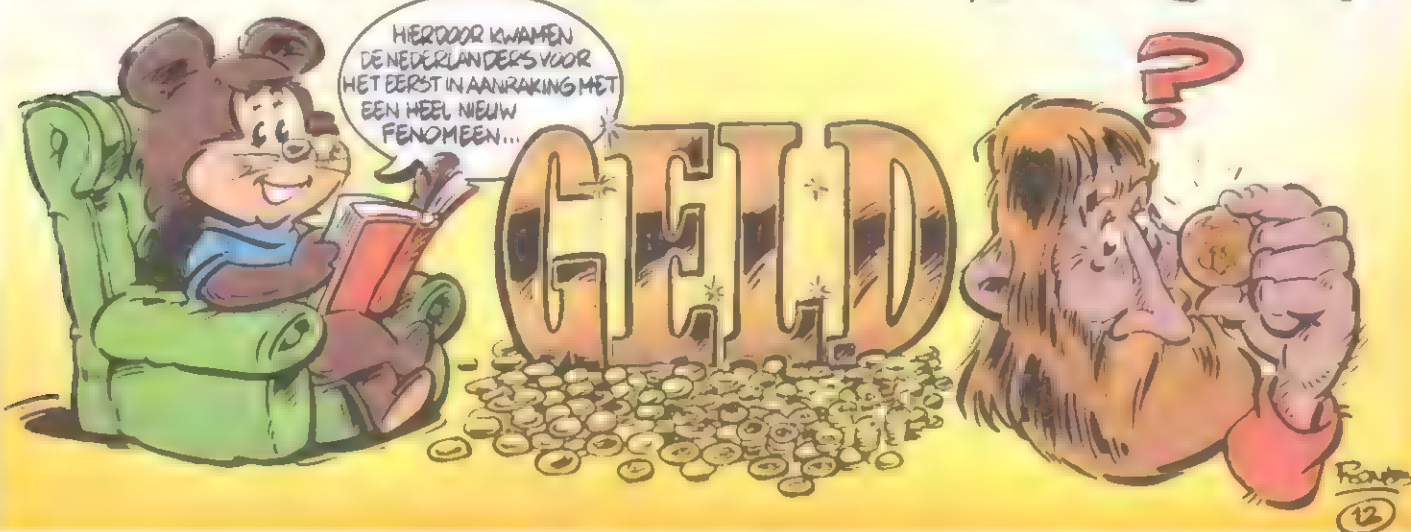
JA HOOR,
DIT IS HEM...
KANNIEMISSE

DE VREEMDEUNGEN TROKKE
VERSCHILLENDE FIGUREN AAN
ZOALS VEEHANDELAARS,
GOKKERS, BOEREN, BUITENLIJ,
SOUVENIRSTALHOUDERS, BIER-
BROUWERS EN VEEL ANDERE
NIEUWSGIERIGEN...

AAN DE OEVER VERSCHENEN NU DE ROMEINSE LEGERKAMPEN. AL DEZE NIEUWE
AKTIVITEITEN WERDEN SADEGESLAGEN DOOR ONZE VERBAARDE VOOROUDERS.

OMDAT REEDS EEUWENLANG DE VADERLANDSE HANDEL MEESTAL MET ETENSWAAR WERD BEDREVEN WAS
HET GELD NOU NIET ZO EEN-TWEE-DRE INGEBURGERD...

VERRASSING...
VANDAAG ETEN WE
ROMEINS...

SESTERTIËN
À LA CRÈME

RAUW WAS HET NIET WEG TEKRIJGEN.....

EN GEKOOKT....

BURP

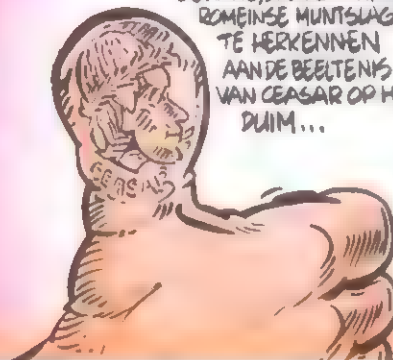
TANDARTSEN
DAARENTEGEN
BELEEFDEN GOUDEN
TIJDEN...

...WAS HET NIET TE PRUIJEN...

ENIGE ROMEINSE MUNTEN

MUNTSLAAN GEBEURDE NOG MET
DE HAND, DAAROM WAREN DE
ROMEINSE MUNTSLAGERS
TE HERKENNEN
AAN DE BEELTENIS
VAN CEASAR OP HUN
DUIM...

DE MEEST BEKENDEN ROMEINSE MUNTEN WAREN
DE SESTERTIË, DE AS EN DE DENARIË.
DE WAARDE HING AF VAN HET GEWICHT EN
MATERIAAL

DE INVLOED
DER ROMEINEN
WET NIET LANG OP
ZICH WACHTEN

....DE MODE VERANDERDE....

....DE EETGEWOONTEN EN NOS VEEL MEER..

‘T HOEFT
NIET LEKKER TE
ZIJN, A’S T MOAR
VEEL IS...

HET ZAL
NOG EENS SLECHT
MET JULIUS AFLOPEN!
STELLETJE SNOT-
APEN!!!

JA...
OOK JIJ
BRUTUS!

MET JULIUS CAESAR GING HET INTUSSEN NIET GOED.
HIJ WERD IN 44 V. CHR. DOOR DE BRUTUSBENDE VERMOORD
WAARNA DE KEIZERLIJKE LIJFWACHT HETZELFDE MET
BRUTUS EN Z’N MATEN DEED....

ER HEERSTE NU GROTE VERWARRING IN ROME.....

TOTDAT IN 27 V. CHR. AUGUSTUS DE TROON
BESTEES, EN DE KROON OPEISTE.

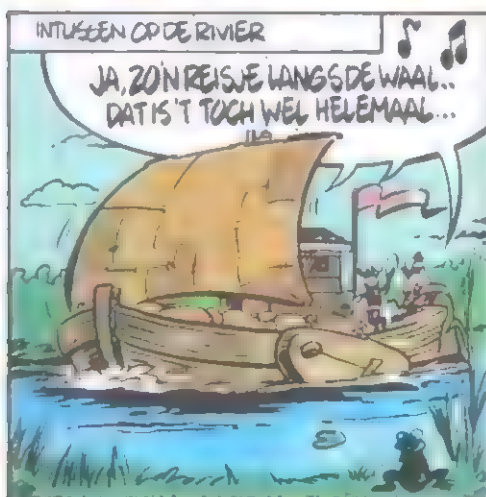
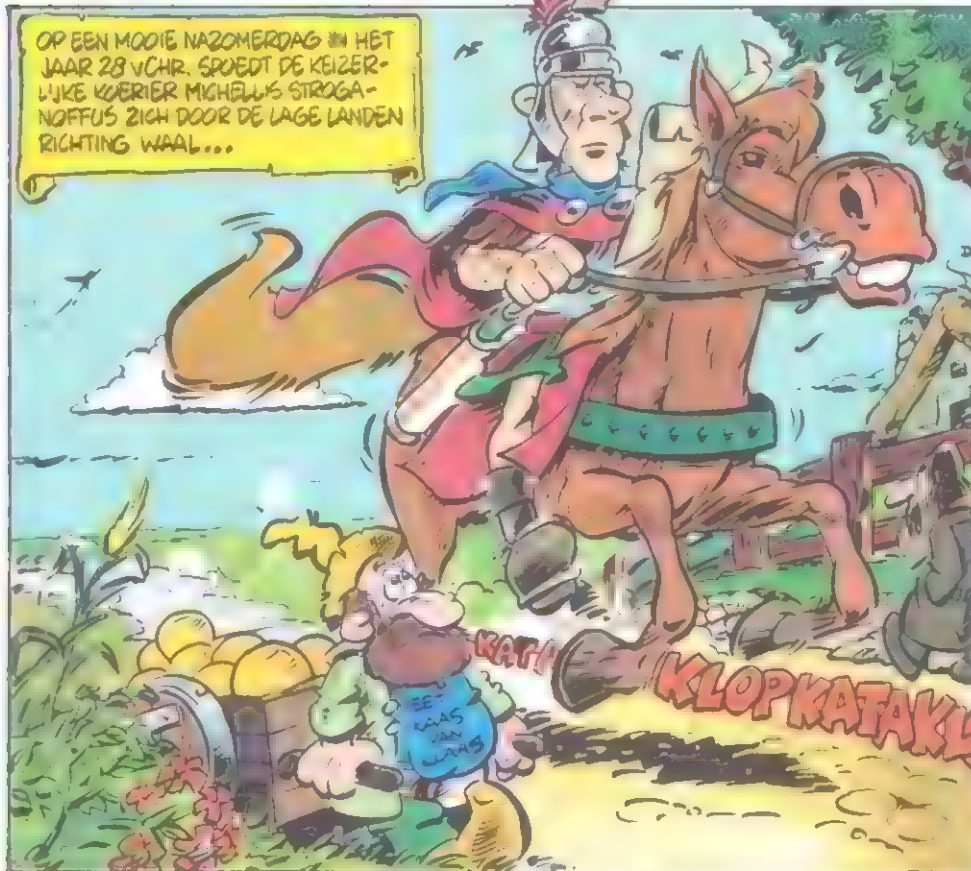
HIJ BESLOOT
DE NOORDELIJKE
GRENS TE VERLEGGEN
VAN DE WAAL NAAR
DE RIJN!

RomeinImperium ©

Romb3
14

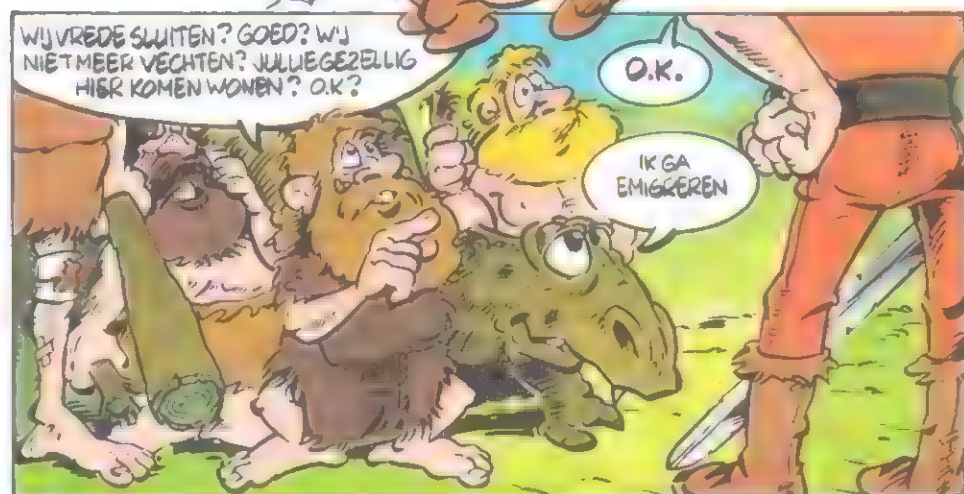
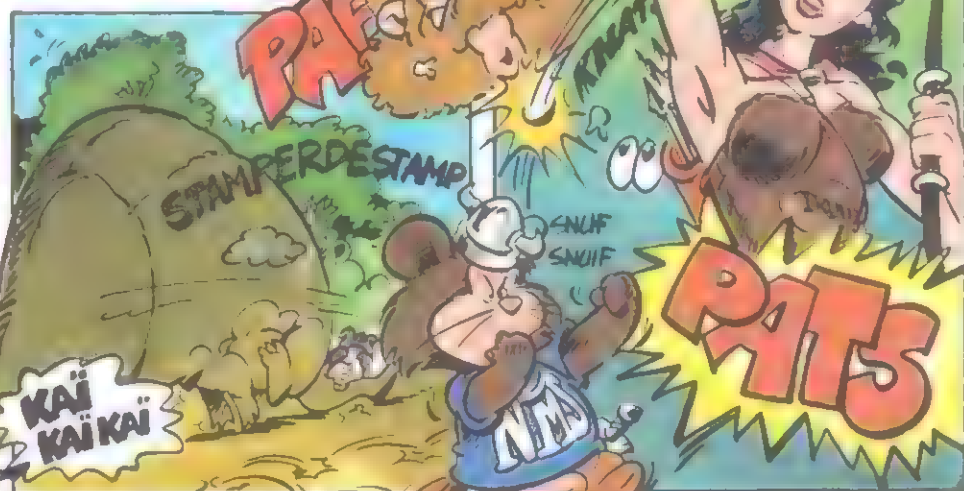

DE BATAVEN

ERHEERSTE
RUSTIGHEIDEN KLEINE
ONENIGHEIDEN NA) EN
Iedereen was redelijk
tevreden.

Hoi!

Ave!

ROMENEN KWAMEN IN ONZE STREKEN WONEN, VESTIEDEN ZICH LANGS ONZE GROTE RIVIEREN,
BOUWDE DAAR HUN HUIZEN EN VAKANTIE VILLA'S. WEGEN WERDEN AANGELEGD
EEN ROMENSE HEERMEER, DEUSUS, HAD DE FRIEZEN OP NIET MIE TE VERSTANE
MANIER DUIDELIJK GEMAAKT ZICH KOEST TE HOUDEN EN DE BATAVEN BEHEERSTEN
NU HET GEHELE LAND TUSSEN RYIN EN WAAL EN HET VERDRAG DAT 2 JENIGE
BLADZIJDEN SELEDEN MET DE ROMENENGE-
SUTEN HADTEN, BEWEESE ZIJN WAARDE.

GELD WERD STEEDS MEER GEBRUIKT EN VERVING ZO LANGZAMERHAND
DE JUDE VERTROUWDE RIJKHANDEL.

EN AAN
DE LUCHT WEN
JE OOK WEL.

EEN ZWITSER, ENNEMESSIUS GENAAMD, VESTIGDE ZICH IN
NIJMEGEN, DE BATAVENSTAD ALS BEHEERDER VAN
OVERTOULIGE SESTERTIEN EN ANDER MUNTGELD.
KORTOM: HET HEDENDAGSE SPAARSTEL
WAS GEBOREN!

ZOUWAT
AL?

KOE
KOEK

NEE,
CORBULO LAAT
EENSCHACHT
GRAVEN...

MULEN?

DE BATAVEN LEDEN HUN BEST
IN HET ROMEINSE LEEGER EN
SCHOOTEN HET ZEELF TOT
KEIZERLIJKE WYFWACHT
VAN CLAUDIUS I

T.T. TOFFE
EH JONGENS HOOR,
DIE B.B. BATAVEN

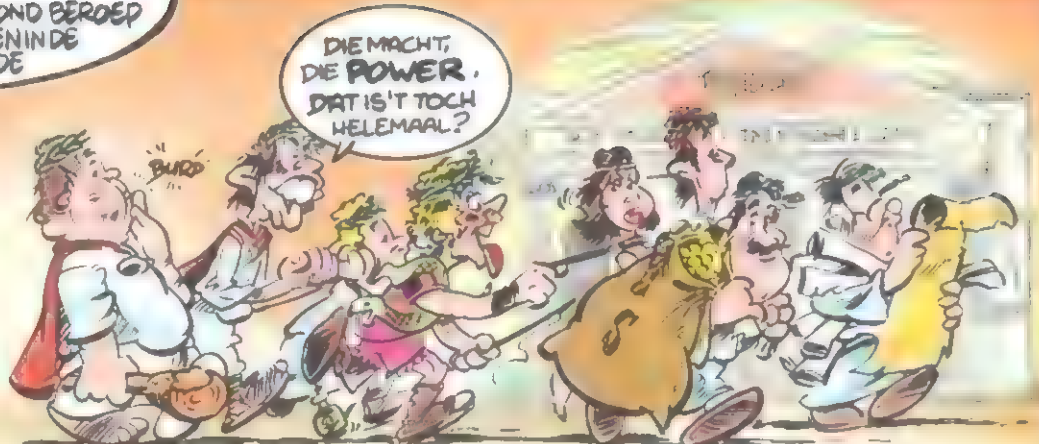
ALLES DUS
DUS EN VREE...
MAAR ALS ZO VAAK
SMAKTE DT OOK NIET
EEUWIG.

LANGS DE OEVERS VAN RYIN EN
WAAL VERSCHENEN DE EERSTE
ECHTE HANDELSPOSTEN

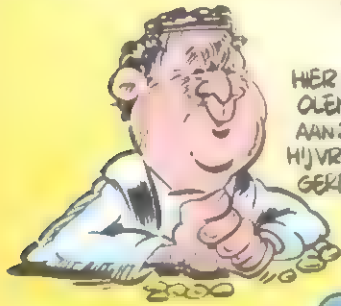

IN ROME ZAT HET NIET LEKKER. KEIZER ZIJN WERD EEN ZEER ONGEZOND BEROEP VOEDSELVERGIFTIGING EN DOLKSTEKEN IN DE HARTSTREEK WAREN VEEL GEHOORDE KLACHTEN

DIE MACHT, DIE POWER. DAT IS 'T TOCH HELEMAAL?

DE KEIZERS VOLGDEN ELKAAR AAN DE LOPENDE BAND OP, DE EEN NOG GEKKER, VRAATZUCHTIGER, EKTENTRIEKER, DIEFACHTIGER, SLECHTER DAN DE ANDERE. BEHALVE EEN, MAAR DIE HEEFT DAN OOK EEN TELEVISIESERIE GEHAD.

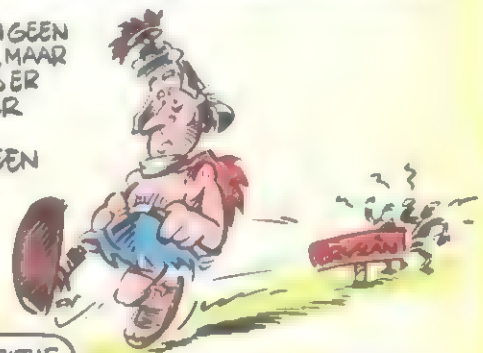
HIER IN NEDERLAND GING DE ROMEINSE SOUVERNEUR OLENKUS STEEDS MEER AAN ZICHZELF DENKEN. HIJ VROEG STEEDS HOGERE BELASTINGEN

TERP BELASTING?

ZEELF AAN DE FRIEZEN, WELKE DE ROMEINEN TOT DAN ONGEMOEID HADDEN GELATEN... DAAR NAKEN DE NOORDELINGEN GEEN GENDOEGEN MEE EN NA KORTE, MAAR ZEER HEVIGE ONENIGHEDEN IS ER SINDSDIEN GEEN ROMEIN MEER GEWEEST. ZEELF NUISER IN URETERP GEEN PRZERIA..

DE TOENMALIGE KEIZER, NERO, WERD IN 68 B.I. EEN OPSTAND OM ZEELF GEBRACHT...

TEGELIJKERTIJD REPEN IN KEULEN VITELLIUS EN IN ROME ENE VESPASIANUS ZICH TOT KEIZER UIT... DAT GING DUS NIET...

KEULEN

SPIEGELTJE, SPIEGELTJE IN M'N HAND, ...AHUM, WIE IS DE KEIZER VAN HET LAND?

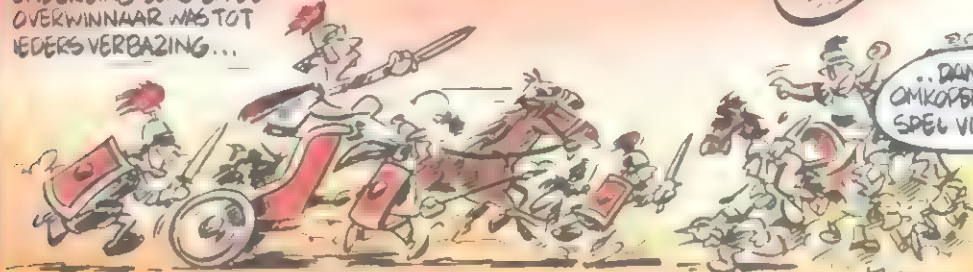

VITELLIUS

VESPASIANUS

ROME

DE STRIJDOM DE MACHT ONTBRANDE... VERSCHILLENDE ROMEINSE TROEPENVOERDEN ONDERLINGSLAG EN DE OVERWINNAAR WAS TOT IEDERS VERBAZING...

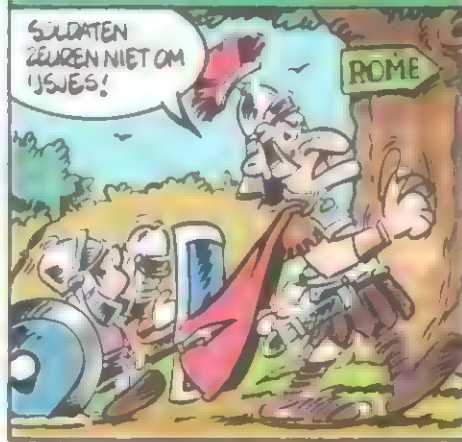
...DANKZIJN OMKOPERS EN RUW SPEL VITELLIUS!

STEDS MEER BATAVEN WERDEN OPGEROEPE
OM VITELLIUS IN ROME TE HELPEN...

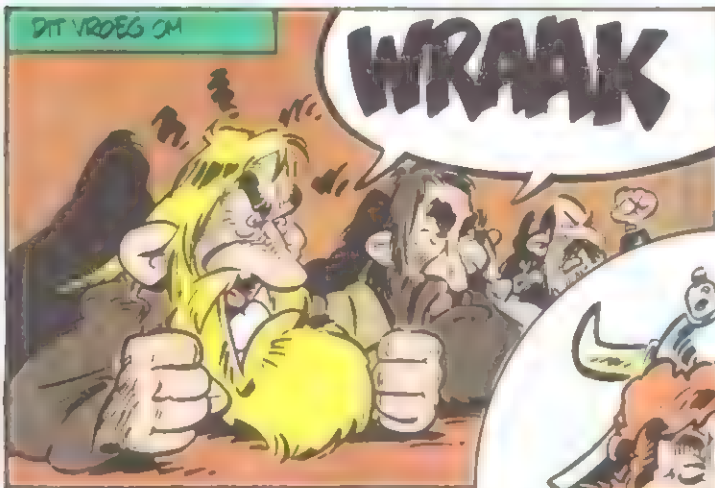
SOLDATEN WERDEN STEDS JONGER NAAR
ROME GESTUURD...

... EN KONDEN ALLEEN TEGEN HOGE SOMMEN
GELD WORDEN VRIJGEKOCHT.

DIT VROEG OM

BOZE GEZICHTEN IN DE HERBERG
EN TOEN...

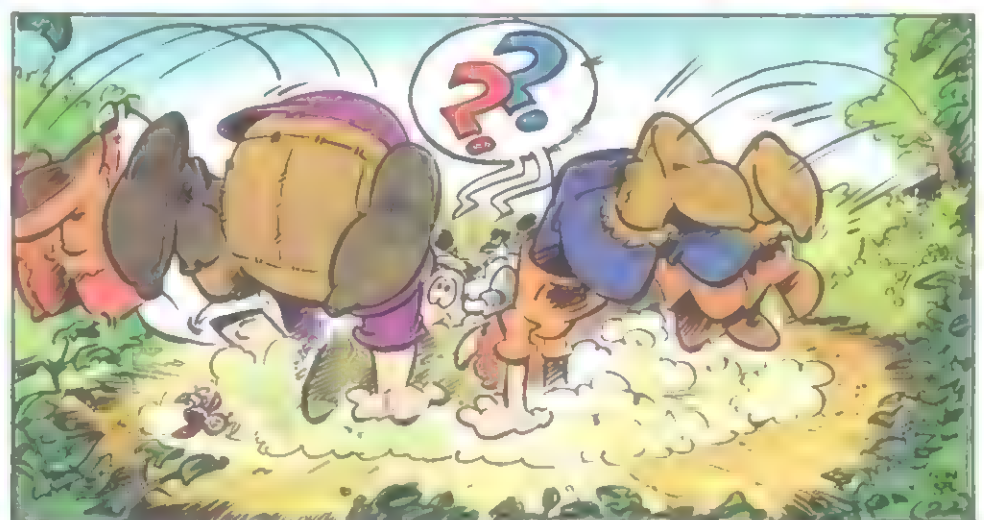

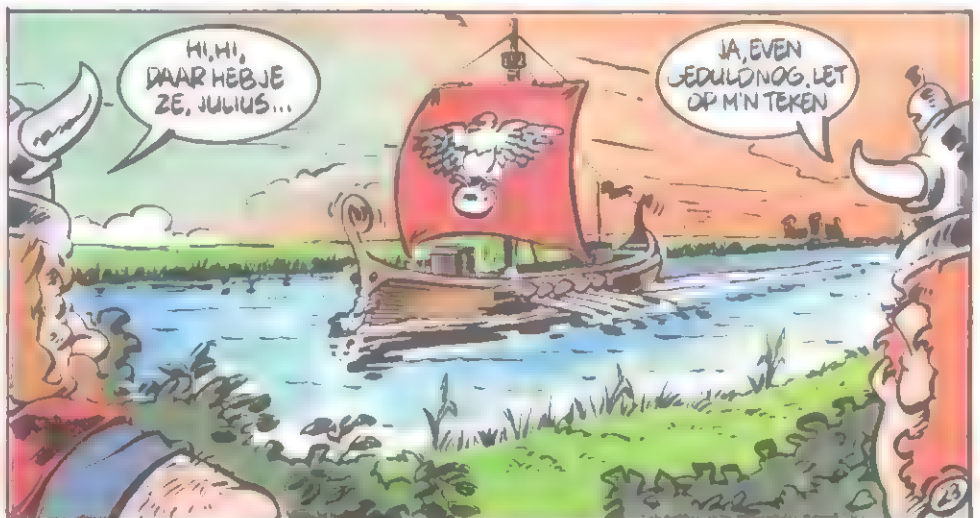
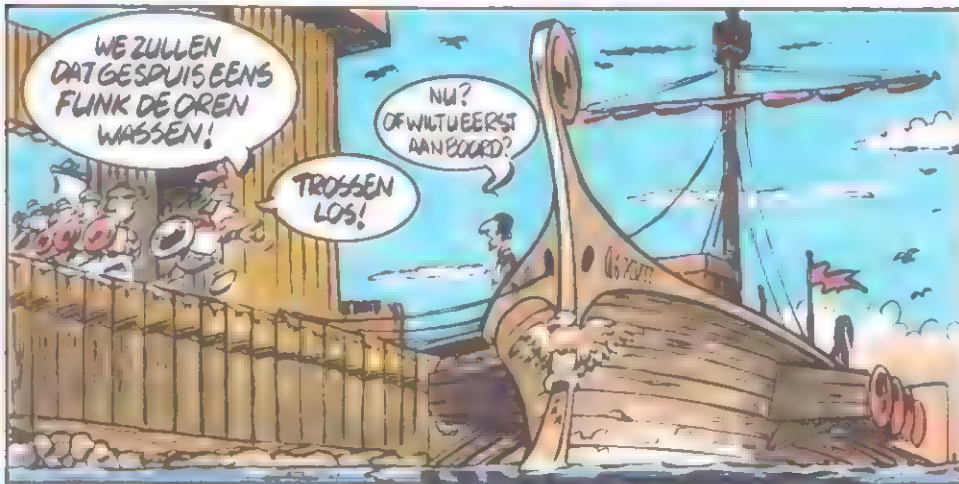
EEN OLIJKE GUIT, DIE ENIGE TIJD IN HET
ROMEINSE LEGER HAD GEDIEND, MAAR DOOR
Z'N SUPRIEUREN GESMEEKT WAS DIT LEGER ZO
VLAAG MOGELIJK WEER TE VERLATEN VAN WEGE
ZIJN TOMELOZE DRIFT OM STEDS FLAUWE SKAPEN,
SKOLLEN EN LEIT TE HAKEN, HAD VAN Z'N SOLDIJ
EEN SOEDLOPENDE GROEN TEZAAK GEOPEND.
HIJ WERD TOT LEIDER VAN DE REVOLUTIE UITGE-
ROEPEN OMDAT HIJ VER SLOT VAN REKENING
LAIRINESCHROEBER 13 KLAS WAS GEWEEST
EN DAAROM WEL WAT WIST VAN DE MANIER
WAAROP DE ROMEINEN STRJD VOERDEN...

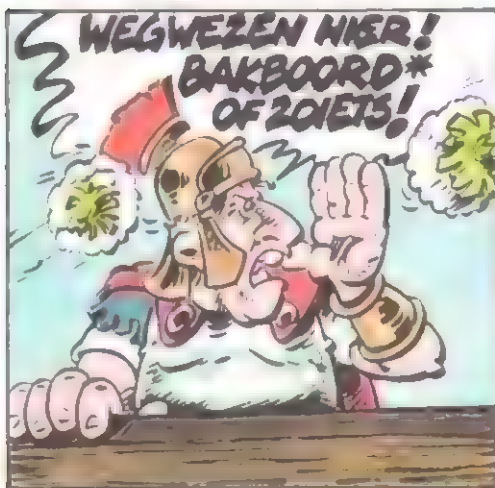

JULIUS CIVILIS

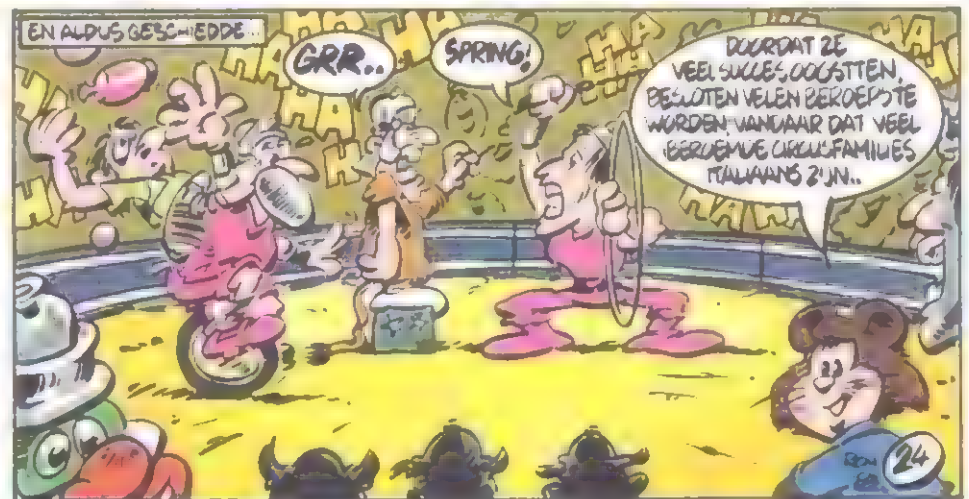
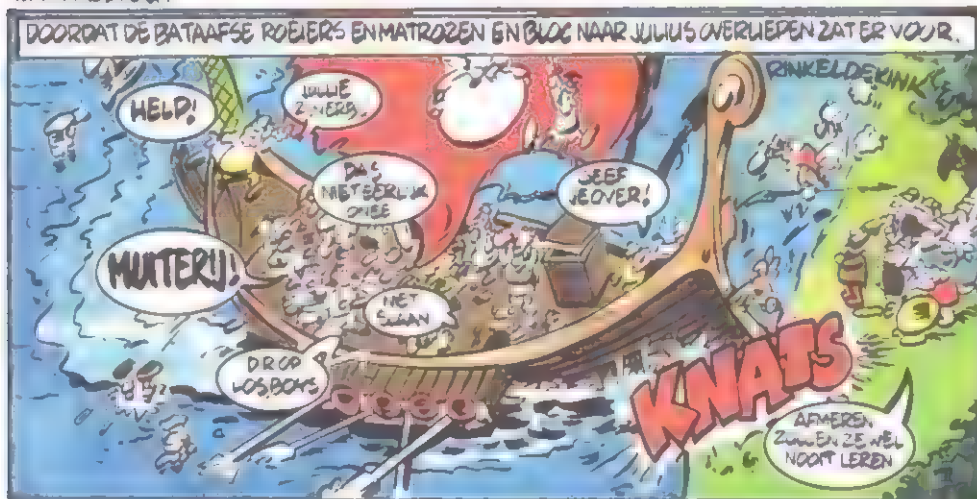
TONER
20

* FATALE FOUT

GROTE BLOENHOLE!

DEZE OVERWINNING BETEKENDE GROTE MORELE STEUN VOOR DE BATAVEN EN ANDERE VOLKEN. DE KANINEFATEN SLOTEN ZICH BIJ JULIUS CIVILIS AAN EN NIETS SCHEEN EEN ECLATANTE OVERWINNING OP DE ROMEINEN IN DE WEG TE STAAN. DE OPSTAND BREIDDE ZICH UIT EN WELDRAGS DE GEHELE BETUWE VAN ROMEINEN ONTDAAN.

VAN DE EENS ZO TROTSE LEGERKAMPEN RESTEERDEN AL SNEL SLECHTS SNEULENDE PUINHOPEN...

TERUG NAAR AF!! BIJ JUPITER

WAAL

HET SUKSES VAN DE OPSTAND VOND NAVOLGING BIJ DIVERSE GERMAANSE STAMMEN EN ZELFS DE GALLIERS OEDEN VAN ZICH SPREKEN DE ROMEINEN WERDEN TOT ACHTER DE WAAL TERUGGESLAGEN

INTUSSEN WAS IN ROME VESPASIANUS AAN DE MACHT GEKOMEN EN ER WERD SNEL ORDE OP ZAKEN GESTELD. MET GERWINDE SPOED TROK OPPERBEVELHEBBER CERULUS VERGEZELD DOOR EEN FIKSE LEGEREENHEID OP NAAR NEDERLAND OM JULIUS CIVILIS EEN LESJE TE GEVEN EN HOE DIT AFLOOPT....

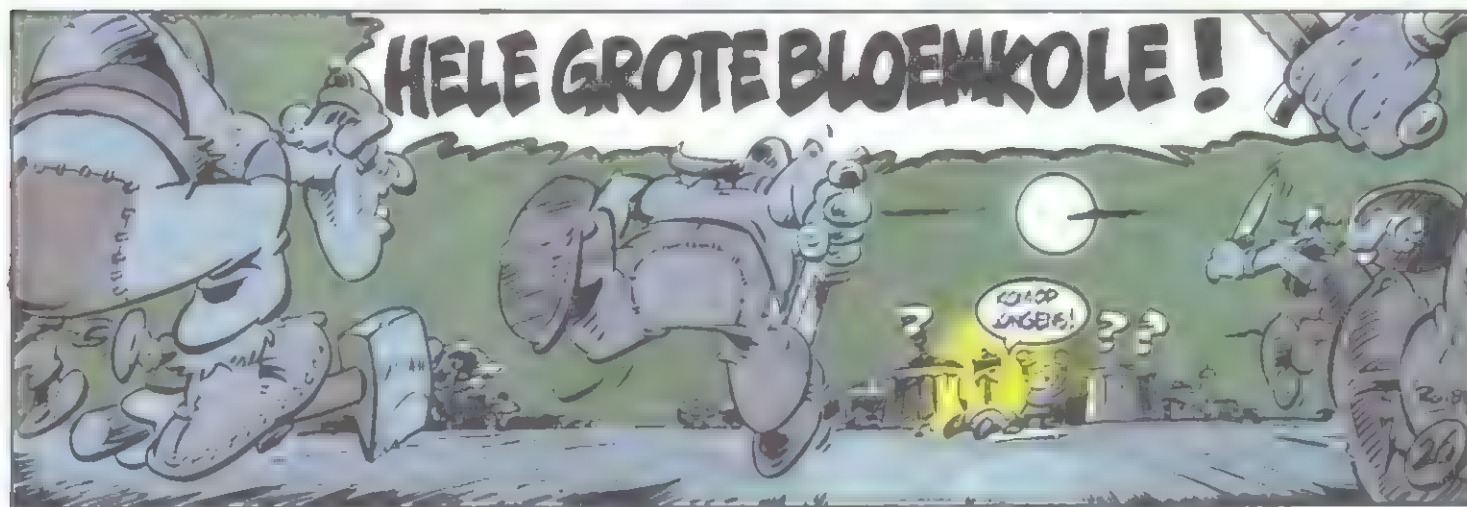
CERULUS, SLA J'INOU ALS DE WIE-DEWEEGA DIE BATAVEN-OPSTAND NEER WEH?

OK CHEF

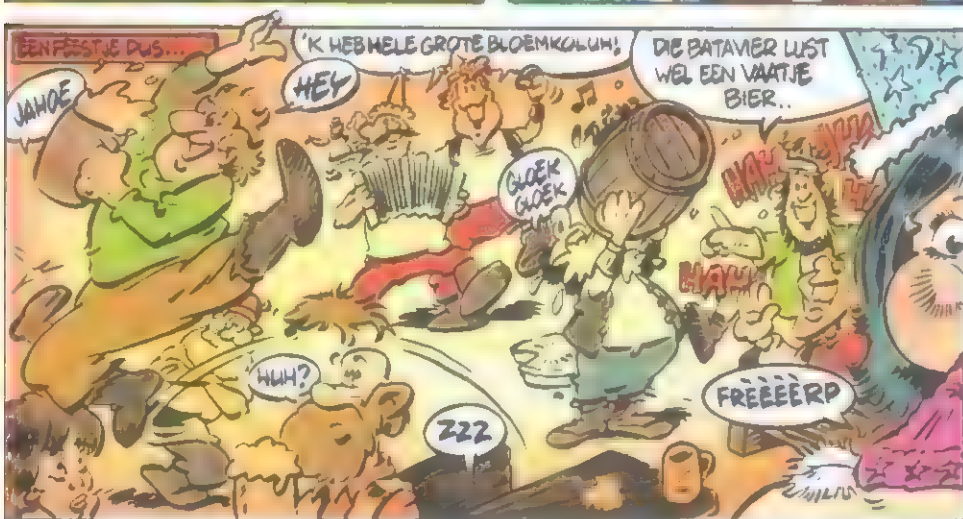
WE ZULLEN DIE BARBAREN ES EEN KUEPIE LATEN RUIKEN HA... HA!

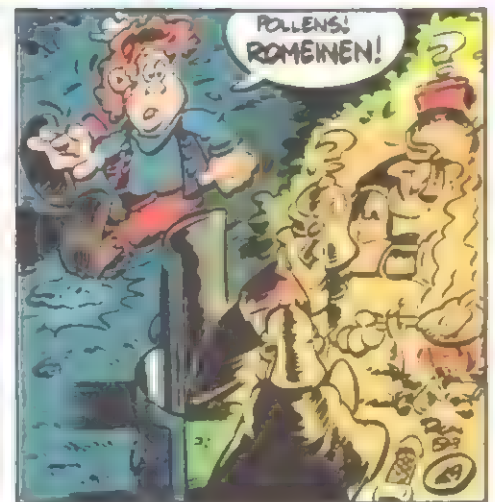
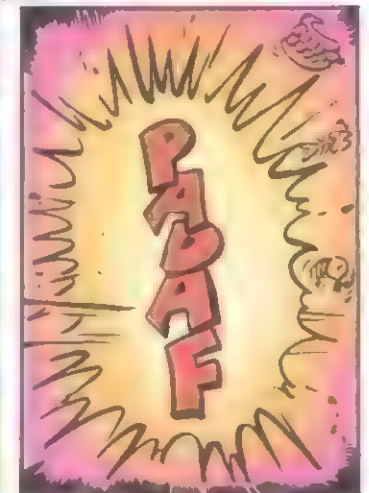
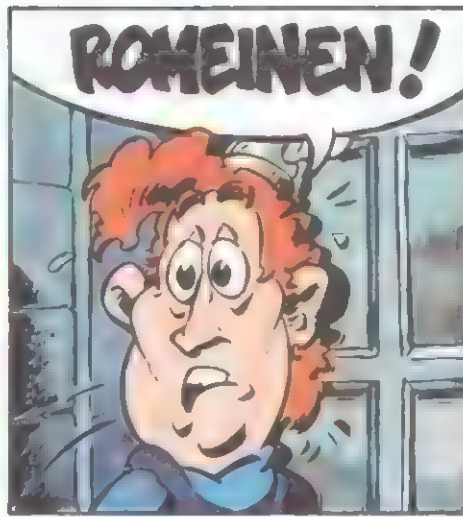
LEVE VESPASIANUS
HOERA!
VESPASIANUS
4 EVER!

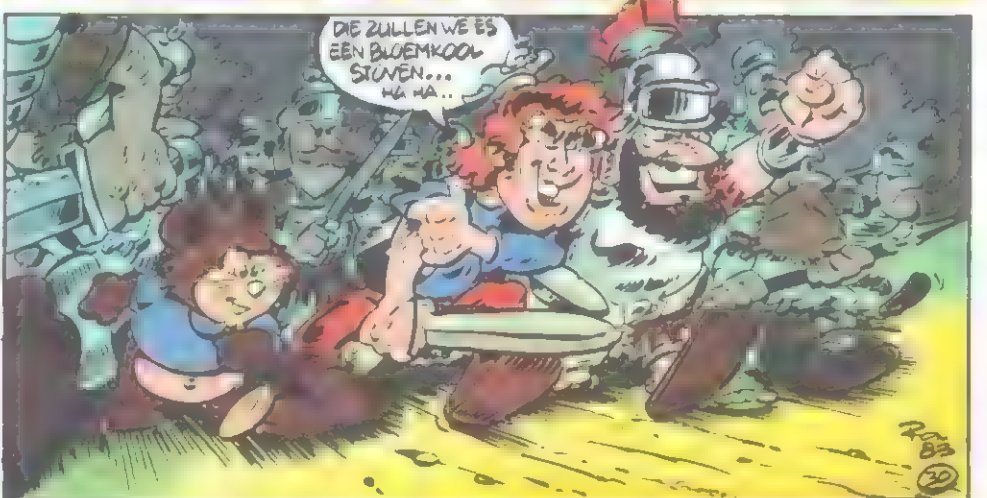
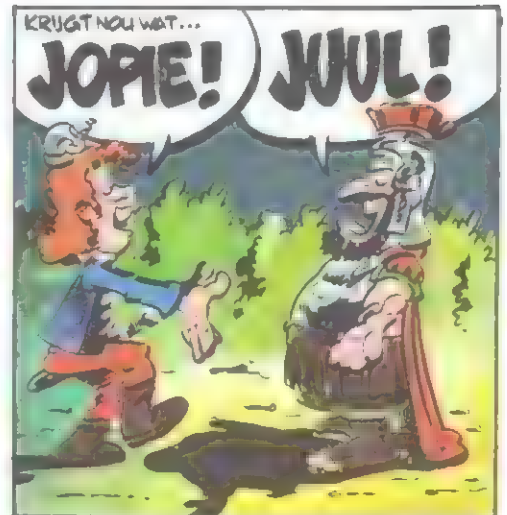

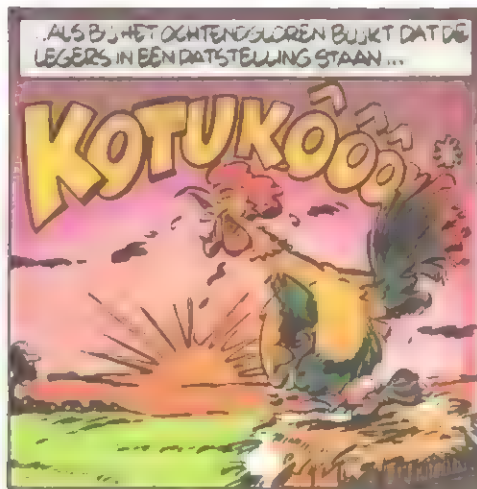

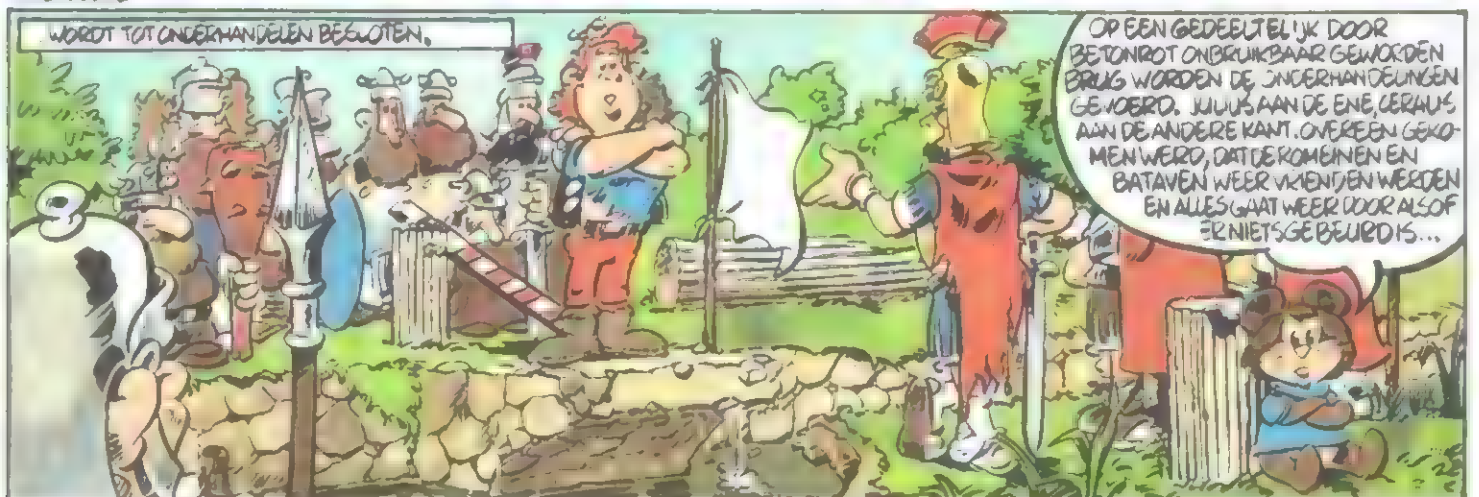
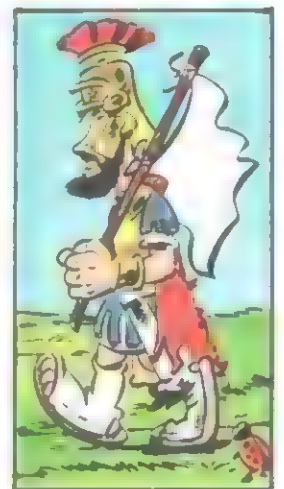

*KURELEKU

PAX ROMANA

ER BRAK
EEN LANSE TIJD VAN
VREDE AAN, DIE WEL
BYNATWEE EEUW-
EN DUURDE

LAATSTE
TIJD NOG WAT
GEBEURD?

DR IS
EEN APPEL
GEVALLEN

DE ROMEINEN RAAKTEN INGEBURGERD EN
VESTIGDEN ZICH IN DE LAGE LANDEN

JONGELUI LEEFDEN ZICH UIT MET ITALIAANSE SPORTKARRETJES.

HET GELD WAS NIET MEER WEG TE DENKEN..

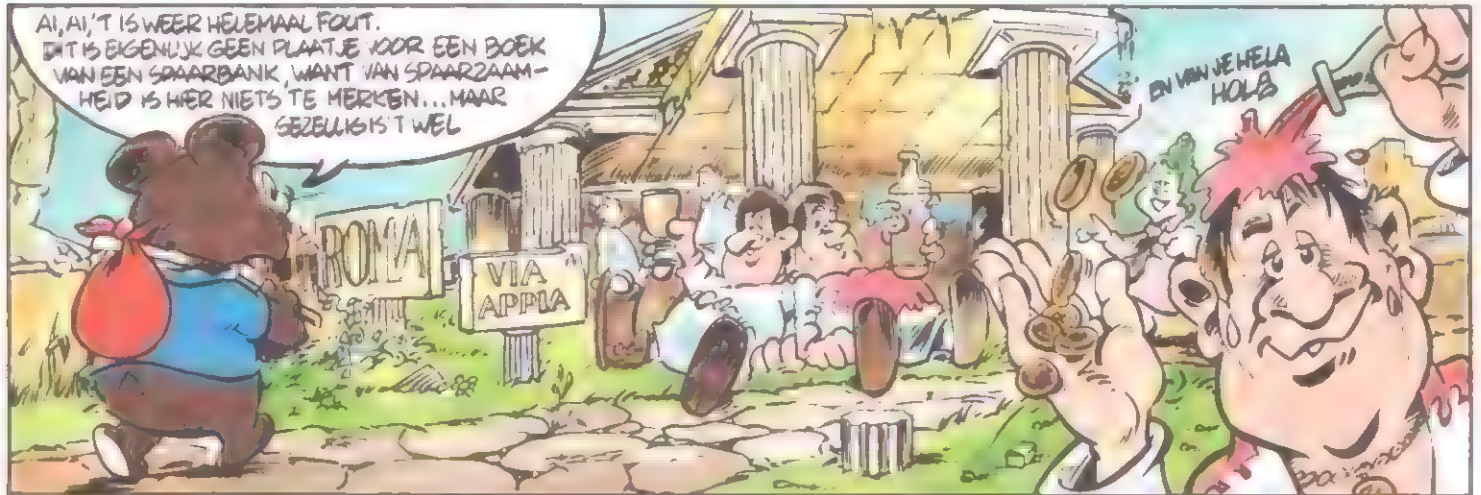
EEN OUDE BEKEND
VOEDGOLDE ZAKEN

TWAALF EIJEREN EN EEN
KOEIENHUID HUIZHOUDEGELD?
WE LEVEN NIET MEER
IN DE OERTIJD!!

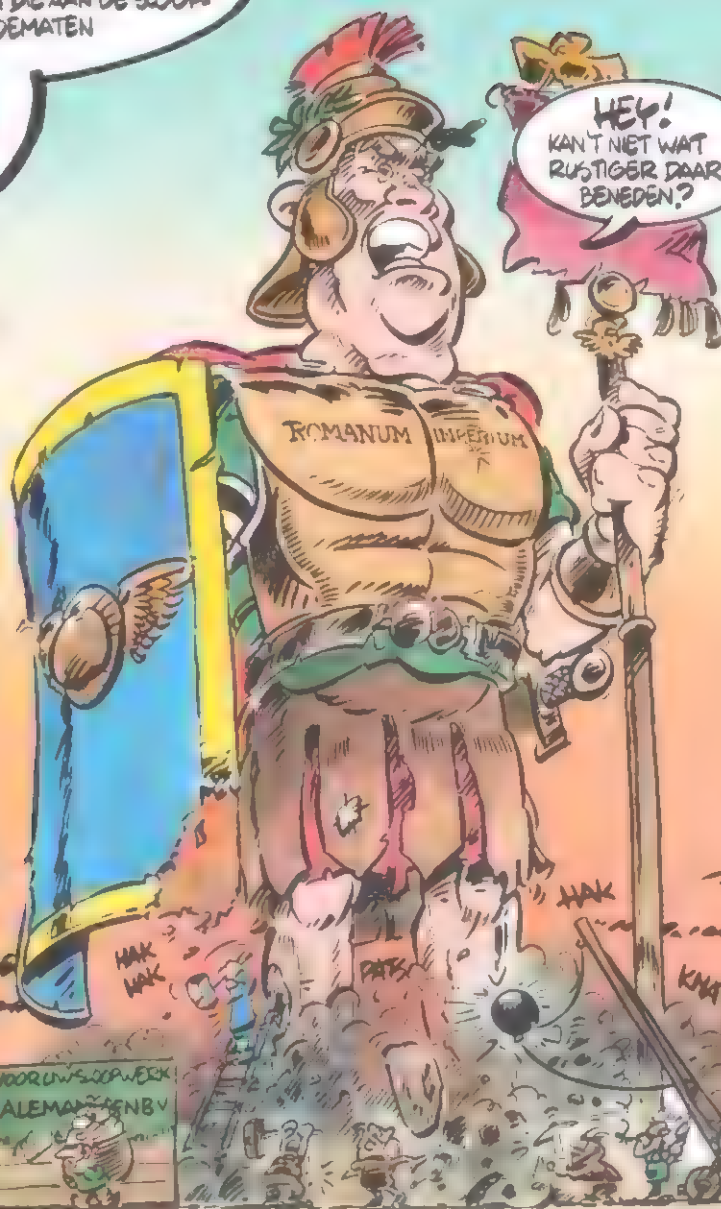
VOORSPOED ALOM, MAAR ZOALS VAAK STAPELDEN ZICH

FRANKEN

DONKERE WOLKEN IN HET NOORDEN VAN HET ROMEINSE RIJK OP IN DE VORM VAN...

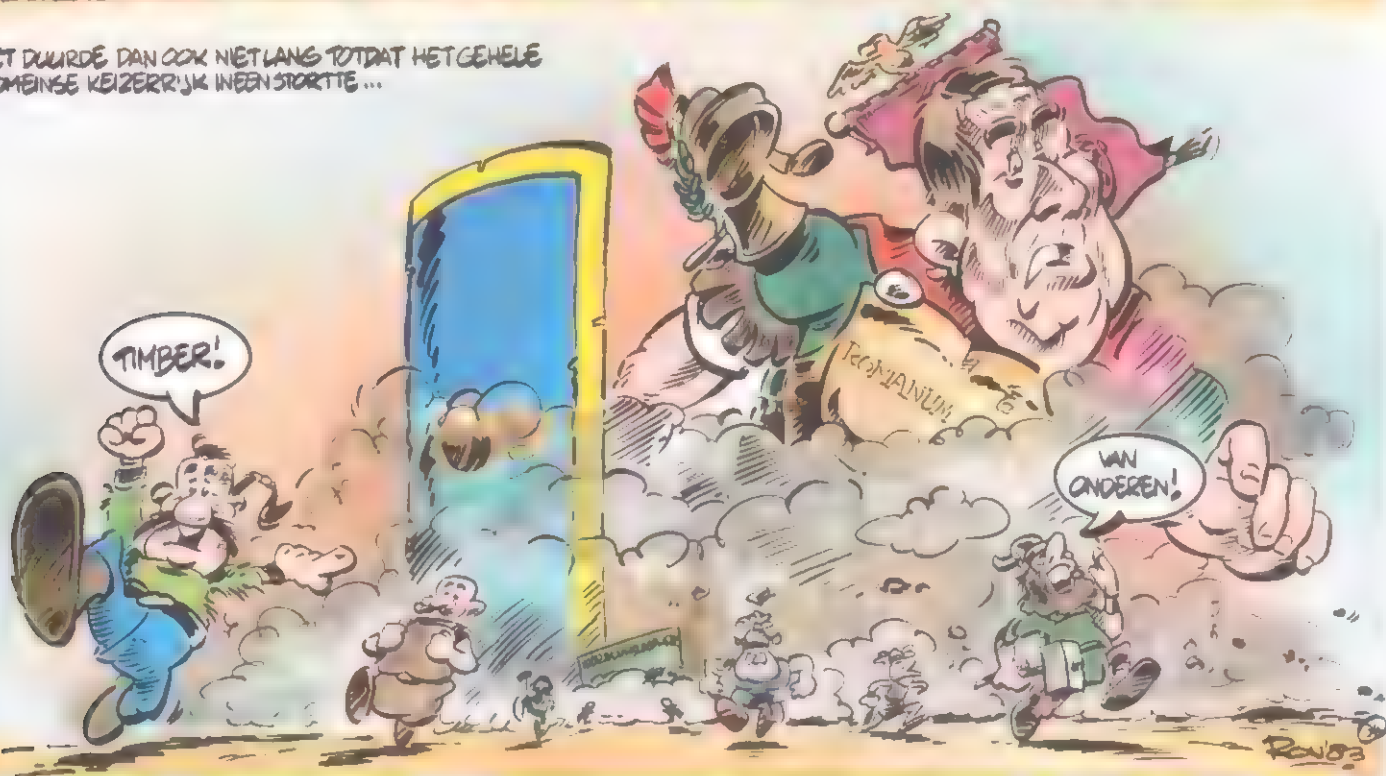

ROME WAS EEN REUS OP JEMEN VOETEN GEWORDEN.
ER WAREN GENOEG VOLKEREN DIE AAN DE SUIJER.
WERZAAMHEDEN VAN DEZE LEDEMATEN
WENSTEN DEEL TE NEMEN!

HEY!
KAN'T NIET WAT
RUSTIGER DAAR
BENEDEN?

HET DUURDE DAN OOK NIET LANG TOTDAT HET GEHELE
ROMEINSE KEIZERRIJK INEEN STORTTE ...

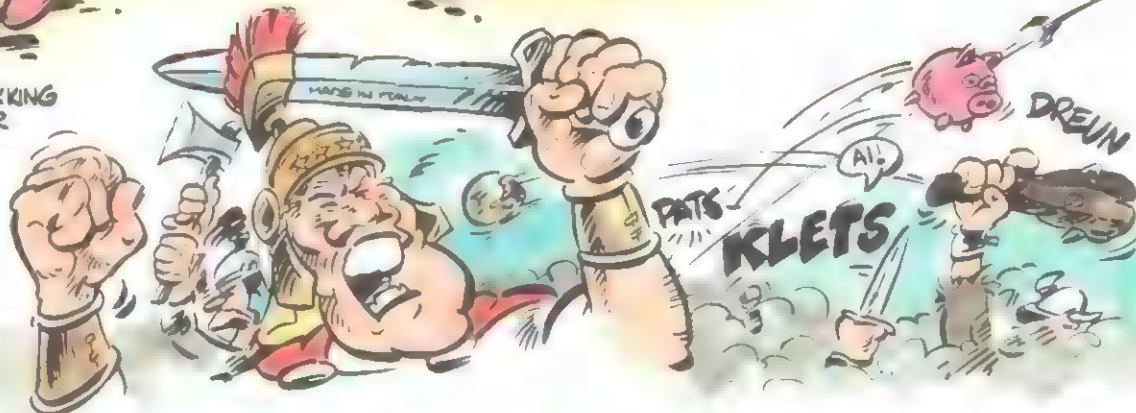
WONS LAND VIELEN
DE FRANKEN SAKSEN
EN ALEMANNEN BINNEN
EN VERDREVEN ZOWEL DE
BATAVEN ALS DE
ROMEINEN.

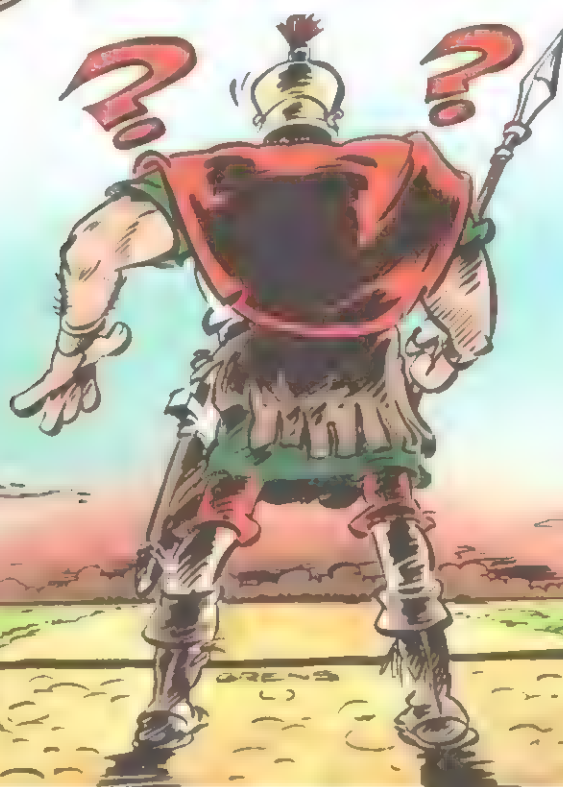
GEEF DE
HUIJ VET,
BOYS!

IN EEN LAATSTE STUPTREKKING
VAN HET ROMEINSE LEGER
VERSLOEG JULIANUS DE
ALEMANNEN BIJ
STRAATSBURG EN
HEROVERDE HET
VOORMALIGE
BATAVENEILAND..

...MAAR DE PRET WAS VAN KORTE DUUR...

NA DIT BORD
VERLAAT HET
ROMEINSE RUK

ZE KOMEN!

EN WIE KWAMEN ER?
WIE DREVEN HELE VOLKSTAMMEN
VOOR ZICH UIT?
EN VOOR WIE WAS IEDEREEN
ALS DE DOOD?

JUUST!

**ATILLA
DE HUN & CO.**
GEDIPLOMEERDE PLUNDERAARS

WAAR ZE
VANDAAN KWAMEN,
WIST NIEMAND, MAAR DAT
ZE ER WAREN, WIST
IEDEREEN!

ZE LIETEN EEN
SPOOR VAN VERWOESTING
EN PLUNDERING ACHTER.
SMEULENDE AKKERS BRANDENDE
MUIZEN, GEPLUNDERDE BIER-
DERJEN EN VERLATEN
STEDEN...

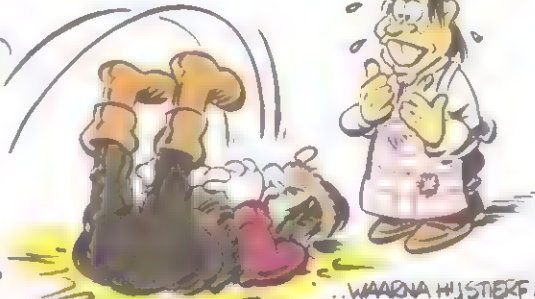
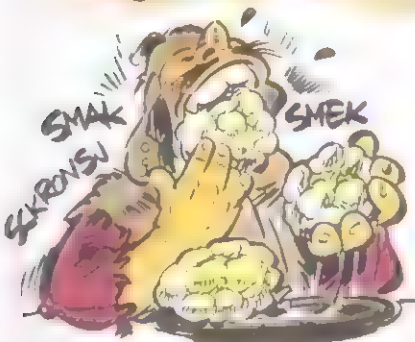
ATILIA WAS HEER EN MEESTER
OVER EUROOPA EN JUST
TOEN HIJ EEN BELANGRIJKE
BESLISSING NAM...

...KWAM ZIJN KOK OP HET IDEE ZIJN BAAS
TE VERRASSEN MET EEN BATAAFS GERECHT...

IK SA
VANNAAG ROME
MAAR EENS
INNEMEN..

DOORLICHT KEIZER
HIER HEB IK IETS WAARDE
RENIENEN VROEGER OOK VEEL
MOEILIKHEDEN MEE GEHAD
HEBBEN BLOEMKOL

...OEPS.
TEVEEL
KARSSAUS?

ATILIA, WIENS MAAG ALLEEN GEWEND WAS AAN RAUW WOLFE VLEES
EN GESMOORDE RAT (EN 'SMORGENS EEN BEKER BULGAARSE
YOGHURT) BEGON METEEN TE SCHRANSEN.....

...WAARNA HIJ STIERF AAN
EEN ACUTE BLOEMKOLVERGIFTIGING.

TAF

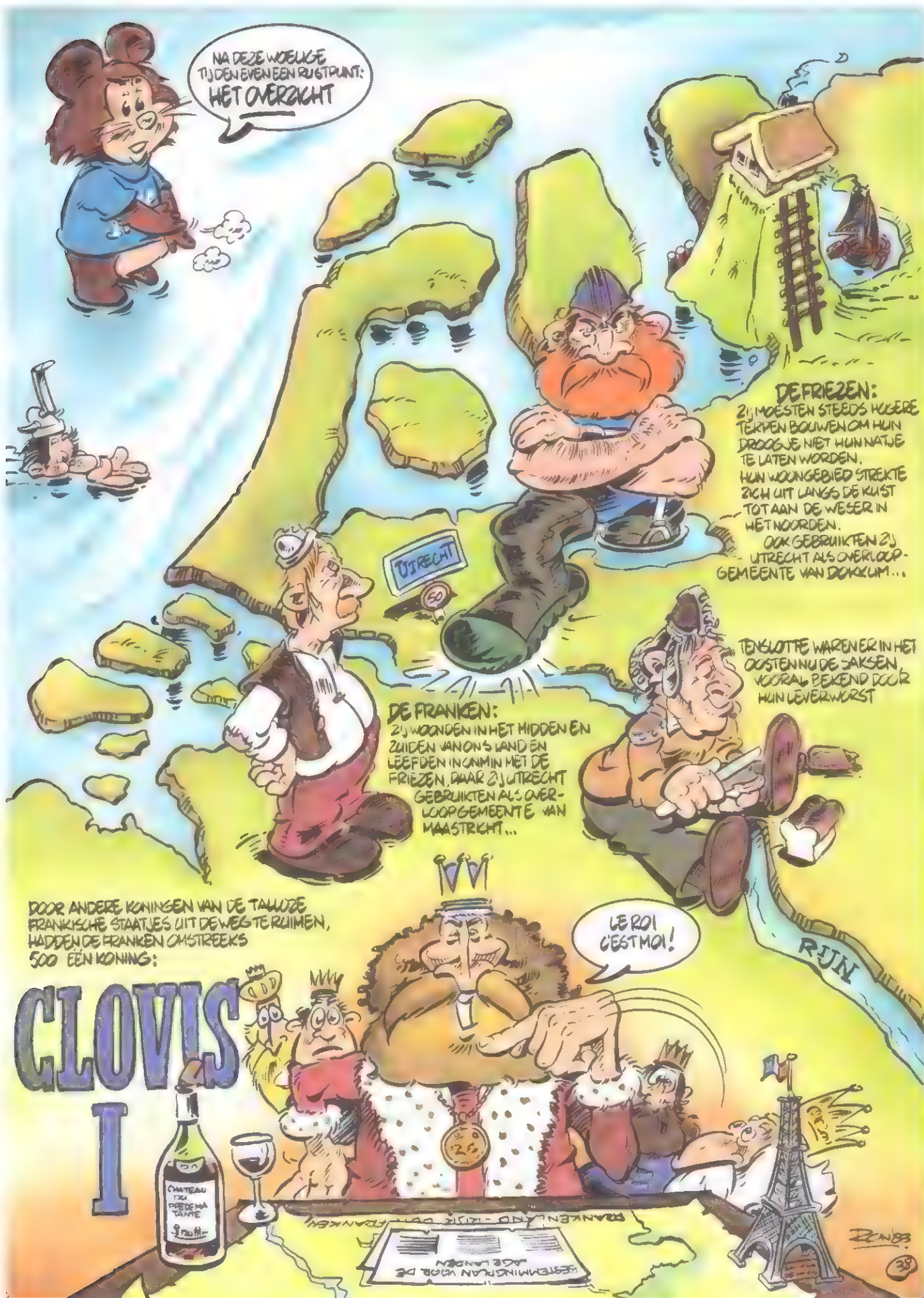

ROME WAS VOOR EVEN GEREED WANT
VAN EEN BELEG WAS GEEN SPRAKE
MEER, DAAR ATILIA'S ZONEN
KIBBELEND OVER DE VERDELING
VAN HUN VADERS RIJK HUIS-
WAARTS KEERDEN.

MAAR DAAR KWAMEN DE
VANDALEN, GOTHEN EN ANDERE
STAMMEN EN IN 476 WAS HET
GEDAAN MET DE KOOPMAN
EN CAESAR HEETTES
"KAISER"

PROSIT!

NA DEZE WOELIGE
TIJDEN EVEN EEN RUSTRANT:
HET OVERZICHT

DE FRIEZEN:
ZIJ MOESTEN STEEDS HOGERE
TERPEN BOUWEN OM HUN
DROOGTE NIET HUN NATUUR
TE LATEN WORDEN.
HUN WOONGEBIED STREKTE
ZICH UIT LANGS DE KUST
TOT AAN DE WESER IN
HET NOORDEN.
OOK GEBRUIKTE ZIJ
UTRECHT ALS OVERLOOP-
GEMEENTE VAN DOKKUM...

DE FRANKEN:
ZIJ WOONDE IN HET MIDDEN EN
ZUIDEN VAN ONS LAND EN
LEEFDE IN ONMIN MET DE
FRIEZEN, DAAR ZIJ UTRECHT
GEBRUIKTE ALS OVER-
LOOPGEMEENTE VAN
MAASTRICHT...

TENSLOTTE WAREN ER IN HET
OOSTEN NU DE SAKSEN
VOORAL BEKEND DOOR
HUN LEVERWORST

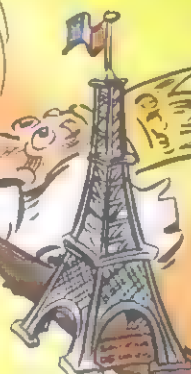
DOOR ANDERE KONINGEN VAN DE TALLOZE
FRANKISCHE STAATJES UIT DE WESTER RUIMEN,
HADDEN DE FRANKEN OMSTREEKS
500 EEN KONING:

**CLOVIS
I**

LE ROI
C'EST MOI!

CHATEAU
DU
POEDEMA
TANTE

BESTEMING VAN VOOR DE
FRANKISCHE LANDEN

AAN HET HOF VAN HET MEROWINGISCHE HUIS
IN PARIJS GING HET ER VROLIJK AAN TOE.
DE OPVOLGERS VAN CLOVIS ATEN GOED
TOT UITSTEKEND EN LIETEN ZICH GRAAG
PORTRETTEREN DOOR HOFSCHEILDERS
EN LEIDDEN EEN RUSTIG LEVENTJE...

NU BESTOND HET FRANKISCHERIJK UIT EEN
OOSTELIJK EN EEN WESTELIJK DEEL.
IN 687 VERSLOEG DE OOSTELIJKE
HOFMEIER PIPPIJN ZIJN WESTELIJKE
GEGEGEN EN WERD DAARDOOR
HOFMEIER OVER HET HELE
FRANKISCHE RIJK.

ZIJN BEROEP WERD ERFELIJK EN DAAROM KON
HIJ DIT TROTSE BORD OPHANGEN...

SINDE MENSENHEUGENIS
BESTONDEN ER HEIDENSE
RITEN.
OFFERS WERDEN AAN DE
GODEN GEBRACHT EN DE
PRIESTERS WAREN ZEER
BELANGRIJKE FIGUREN DIE
KONDEN BESLISSEN OVER
LEVEN EN DOOD, EEN GOEDE
OGST OF MISOGST.

MAAR VANUIT HET ZUIDEN WON HET CHRISTENDOM STEEDS MEER TERREIN,
WAT NOGAL WAT STRUBBELINGEN GAF.

NOOIT!

BEKEER
JE!

WAAT?
FRIEZEN
HEIDENEN?

SCHER JEWEG,
NIEUWLICHTER.

HALELUJA
RADBOOD, IK MUET MI
MET JE PRATEN...

MAH?

NU WILDE HET GEVAL,
DAT RADBOOD WAS BEKEERD EN H'J
PROBEERDE DE FRIESE KONING RADBOOD
VOOR Z'JN ZAAK TE WINNEN EN ZO Z'JN MACHT
NAAR HET NOORDEN UIT TE BREIDEN....

...TOEN DAT HET GOEDSCHIKS GING, BESLOOT
H'J HET ANDERS TE PROBEREN....

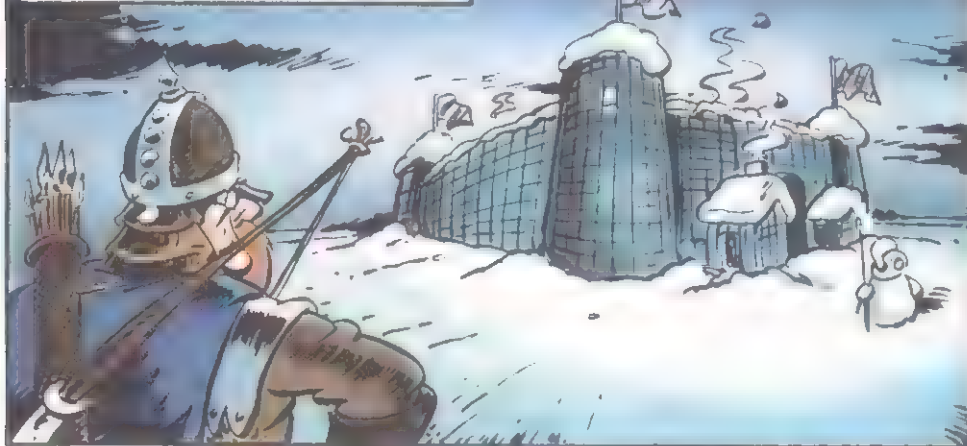
EVEN LATEK KIJT EEN KUITER VESNEELWACHT IN..

EN ZET KOERS NAAR

DE BURCHT VAN RADBOOD, KONING DER FRIEZEN

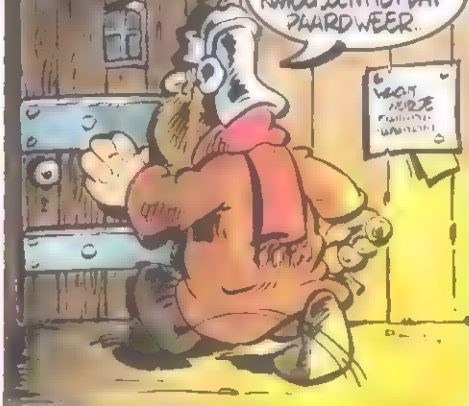
POK HOORT WIE KLUPT DAAR
TIS EEN VREEMDE GEKER

DE VERDWAALDIS ZEKER..
WEGAAN OPEN EEN VRAAG
WAAR ZIN NAAM

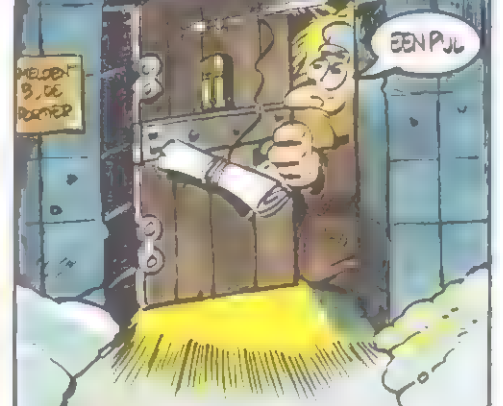

MISSCHIEN
ZIJN HET DE KONKE
KWABUZEN MET DAT
PAARD WEER..

WIE IST?

EEN PUL

IK BEGRIP DR
NIKS VAN..

IK KUN NIET..

RADBOOD
RUST!

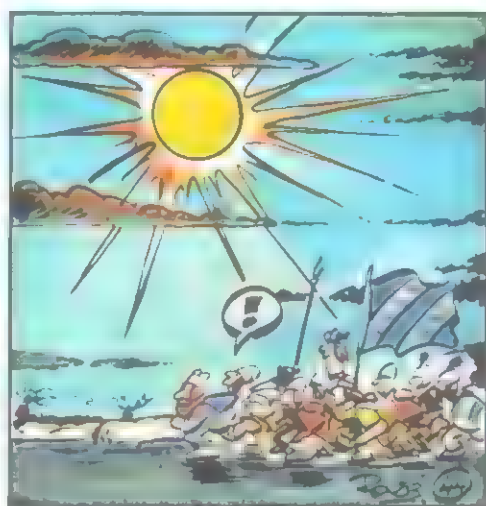
BAH FRANSKE TAAL!
LAAT GAAN
KOMEN!

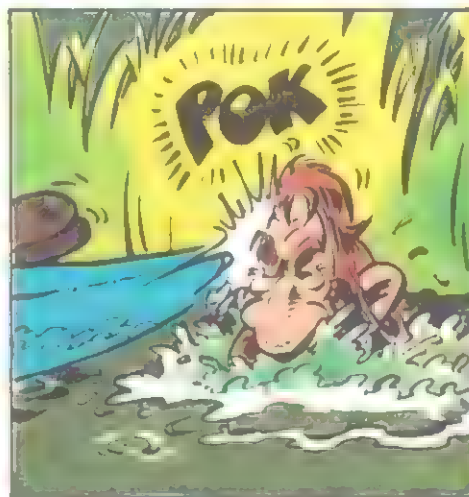
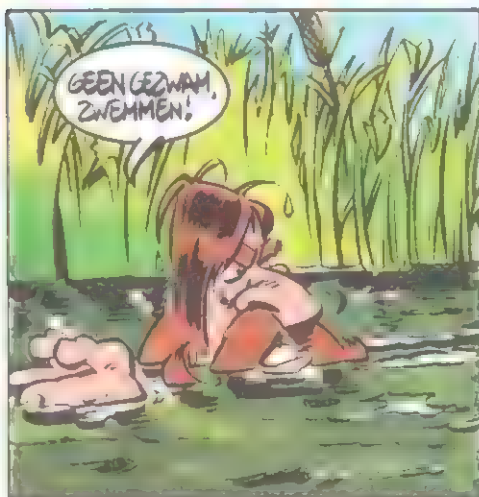
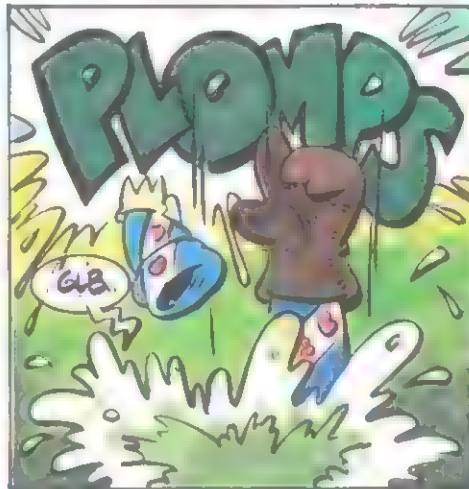

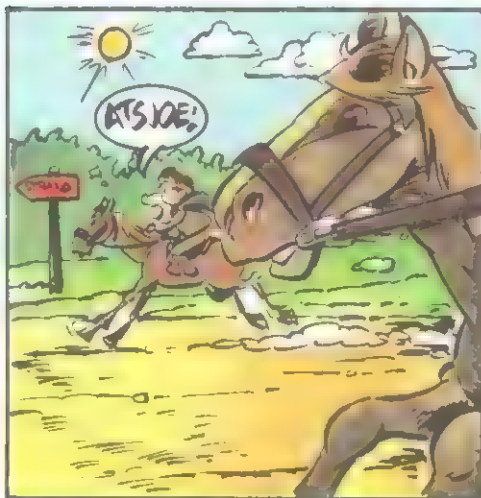

* BELEDIGING

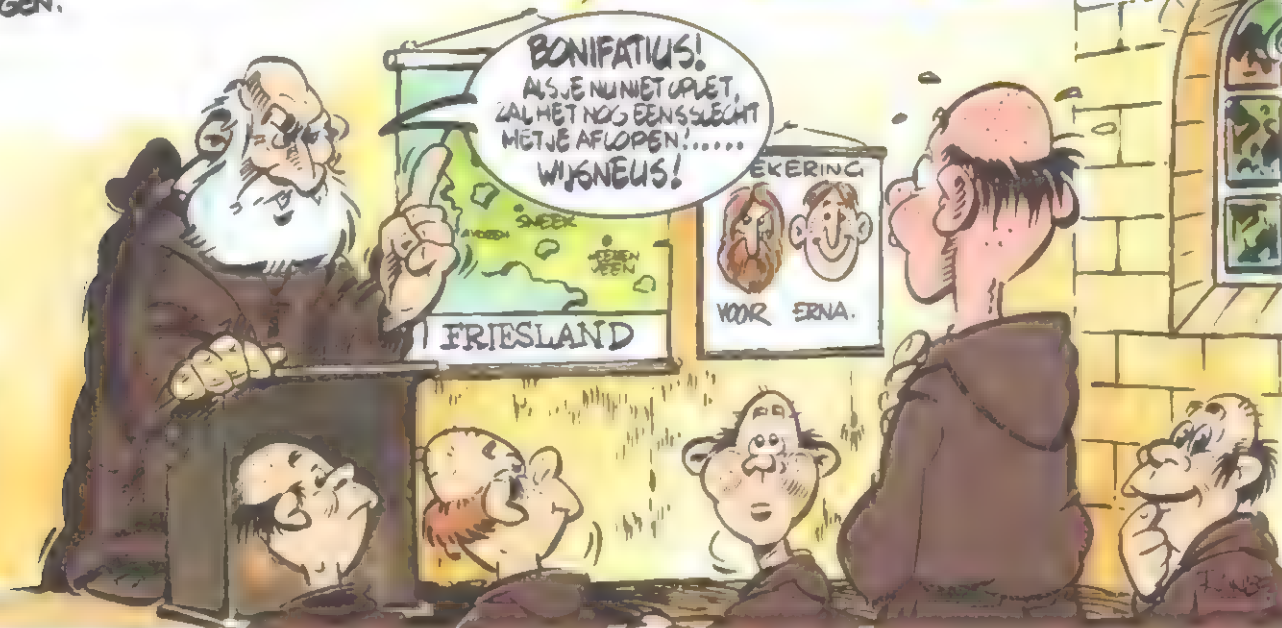
WILLIBRORD

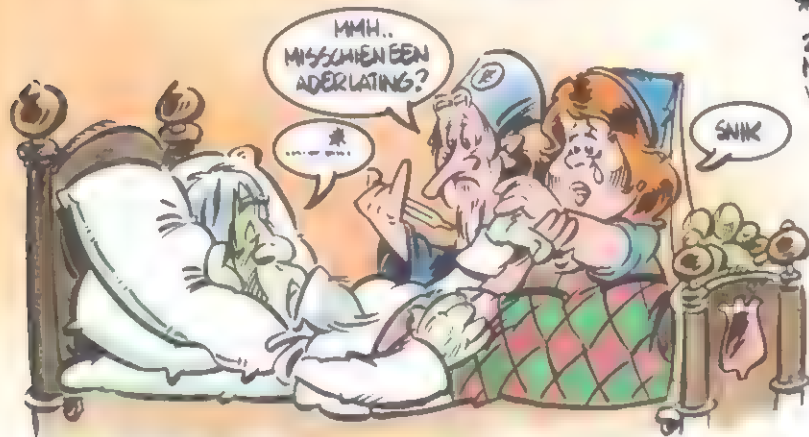
DE FRANKEN WAREN NATUURLIJK AL BEKEERD EN DAAROM WAS PIPPIJN ZO BLIJ MET HEM.

ZIJN ZENDINGSTOCHTEN HADDEN ZOVEEL SUKSES, DAT HIJ IN 695 TOT AARTS-BISSCHOP DER FRIEZEN WERD BENOEMD.....

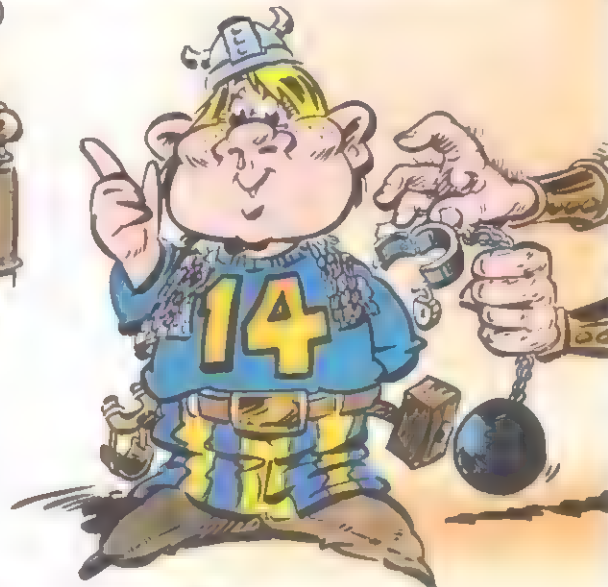
..DAARNA STICHTTE HIJ IN UTRECHT EEN KLOOSTER MET EEN SCHOOL VOOR ZENDELINGEN.

NIEMAND HEEFT NIEMAND HET EEUWIGE LEVEN EN OOK PIPPIN NIET.
EN OP ZIJN STERFEBED SPRAK HIJ ZIJN LAATSTE WENS UIT:

* HIERUIT WERD OEGEMAAKT DAT ZIJN ERFGENAAM KARELTJE
ZOU ZIJN, EEN FLINKE KNAAP VAN 12 JAAR.
NIET EDEREEN WAS HET DAARMEE EENS, DUS KARELTJE
WERD VOOR ONBEPAAKTE TIJD GEVANGEN GEZET.

ER BRAK EEN BURGEROORLOG ONDER DE
FRANKEN UIT EN VERDEELDHEID WERDE HOOGST...

.. IEMAND DIE HIERVAN PROFITEERDE, WAS EEN
OUDE BEKEND: RADBOD, KONING DER FRIEZEN

DE FRANKEN LEDEN GROTE VERUEZEN EN ER DEDEN
ZICH TWEE VLUCHTEN VOOR:

KAREL ZEI DE GEVANGENIS
WAARWEL....

.. EN WILIBRORD NAM DE
KNIERLATTEN UIT UTRECHT.

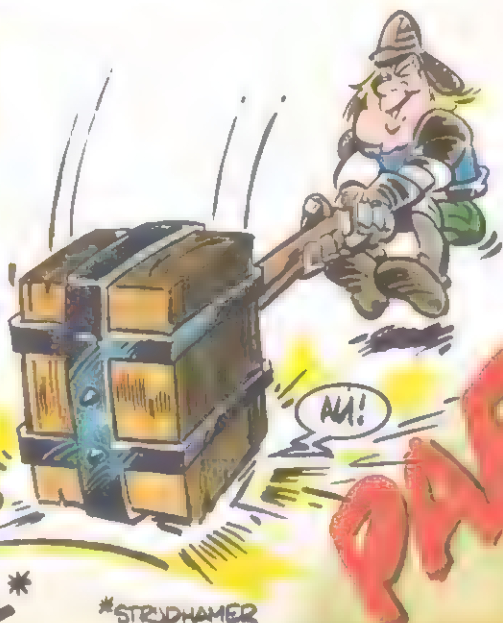

KAREL WAS IN KORTE TIJD EEN STEVIGE KNAAP
GEWORDEN EN PLAATSTE ZICH AAN HET HOOFD
VAN HET FRANKISCHE LEGER EN STELDE ORDE
OP ZAKEN.

GEVREESD DOOR ZIJN VIJANDEN
VANWEGE HET FEIT DAT HIJ
NOGAL HANDIG MET ZIJN STRID-
HAMER OVERWEG KON.

VANDAAR ZIJN NAAM:
KAREL MARTEL *

*STRIDHAMER

KAREL LIET VEEL VIJANDEN KENNISMAKEN
MET Z'N SPEELGOEDJE

ZET MOP KAREL!
KSTEUN JE..

FLOK

KWATS

LET OP DEZE
VOORLOPER VAN ONZE
HEDENDAAGSE SPAARPOT
"DE SPAARTROON"
VANWEGE Z'N ONGEMAKKEUKE
FORMAAT NIET ECHT EEN SUKSES
HET GEZEGDE 'OP Z'N GELD
ZITTEN' ZOU HIER Z'N
ONTSTAAN

WAAAAH
WEGWEZEN!!
NUS EEN KEER ZOETS
EN IK NEEM M'N
ONTSLAG!

H'J VERSLOEG DE MOHAMMEDANEN BIJ
TOURS EN VERJOEG ZE
UIT SPANJE...

OLÉ!

EN JIJ
MOEST ZO NODG
EEN RODE JAS
AANTREKKEN!

INTUSSEN REIST BONIFATIUS, EEN LEERLING VAN WILLIBROD, HELE VOLKSTAMMEN BEKEREND DOOR FRIESLAND.

ZIEGINDS,
KOMT HET SKIÛTSJE
UIT UTRECHT
WEER AAN..

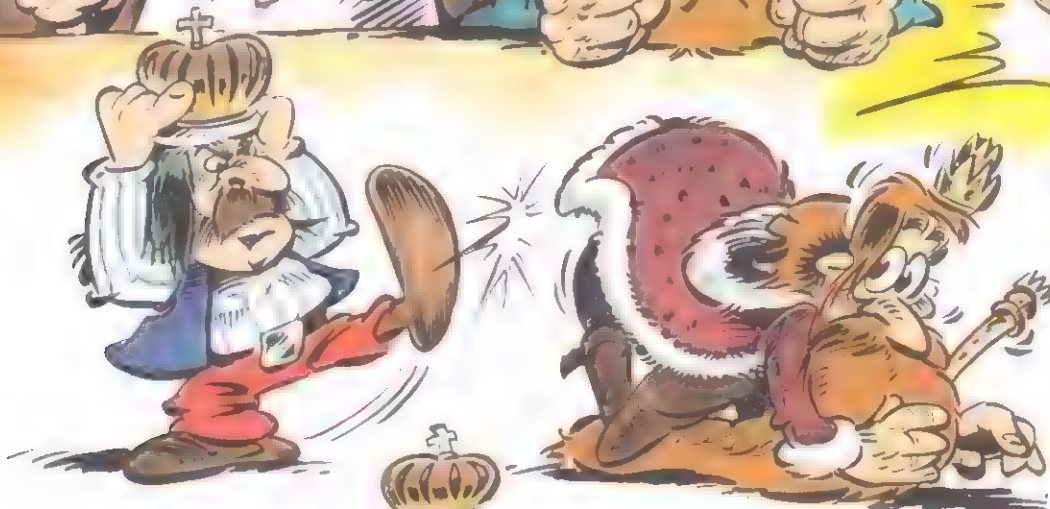
WAZEGGU?

HIJ HAD HET ONGELUK, DAT HIJ
DE FRIEZEN NIET VERSTOND.
ZAKS JE AL ENKE BLAD-
ZIJDEN SELEDEN GEZIEN
HEBT, IS DIT VOOR VERSCHIL-
LENDE LIEDEN EEN ZEER
TEER PUNT.

HIJ
DWAANT 'T
MEI OPSET-
SIN!

MEI
OPSET-SIN!

VLAM

ONDERWIJL HAD DE OPVOLGER
VAN KAREL MARTEL, HOFMEIER
PIPPIN DE KORTE, BESLOTEN
DAT HIJ MAAR KONING MOEST
ZIJN EN CHILDERIK DE DERDE
WERD OP STAANDE VOET
ONTSLAGEN.

GEWOON
DOORGAAN MET
ADEMHALEN

PIPPIN ZETTE DE
POLITIEK VAN ZIJN
VOORGANGERS VOORT.

AUS JE NOU
GEDACHT HAD, DAT
WE IEDEREEN GEHAD
HEBBEN, ZOU IK MAAR
EENS OP DE VOLGENDE
PAGINA KIJKEN

HET ZOONTJE VAN PIPPIJN DE KORTE LEEK HELEMAAL NIET OP ZIN VADER, WANT DAT WAS:

KAREL DE GROTE

Karel de Groot, (Karel I) (742-814), koning der Franken, sedert 768: Roon-derwierp de Saksen (772/803), veroverde 774 het rijk der Longobarden, bestreed 778 de Arabieren in Spanje, werd in 800 gekroond tot keizer v.h. W.-kom. Rijk, verbeterde de cultuur, bevorderde handel, wetten en heersende

KAREL DE GROTE WAS TIJDENS ZIJN LEVEN AL EEN LEGENDE. KORDAAT OPTREDEN, VERNIEUWINGEN, HET MAAKTE HEM ALLEMAAL NIETS UIT... HIJ HAD ER ECHT ZIN IN...

ZO, WE ZULLEN DAAR EENS GRONDIG DE BEZEM DOORHALEN!

HIJ STICHTTE SCHOLEN, WAARDELEN MUSTEN LEREN LEZEN EN SCHRIJVEN

ALS JIJ JE TIJDENS DE DE LES NIET KUNT GE DRAGEN, HEER ELEGAST, DANGA JE DE KLAS MAAR UIT!! HEB JE DAT NOU BEGREPEN?

HIJ VERBETERDE DE RECHTSpraak.

LEVENSlang EN NOU NOOT MEER DOEN HE?

BOE!

VERSLAEGEN PASSANT DE SAKSEN, VERJOES DE LONGOBARDEN (DIE DE PAUS DWARSZATEN) EN KNIKKERDE DE MOHAMMEDANEN VOORGOEL SPANJE UIT.

STAAT HIJ ME EEN BEETJE?

ALSDANK HIERVOOR. WERD HIJ IN 800 DOOR PAUS LEO III TOT KEIZER GEKROOND

EN NOU HARTEL'JK BEDANKT

HET OUIE WEST-ROMEINSE RIJK BEGON WEER GESTALTE TE KRIJSEN, MAAR AAN HET EIND VAN ZIJN LEVEN ZAG HIJ DE NIEUWE HEERSERS AL VAN OVERZEE KOMEN...

DE VIKINGEN

DAAR WAREN ZE DAN: DE WICKES, DE ERWINS, DE ERICS
EN DE HAGAKS, KORTOM **DE NOORMANNEN**

ZIJ KWAMEN UIT SKANDINAVIE, OP ZOEK NAAR
VEUCHTEBAAR LAND, EN RIJKE BLUIT.
OP HUN TOCHTEN PLUNDERDEN EN ROOFDEN ZIJ DAT
HET EEN LIEVE LUST WAS
HUN MACHT REIKTE AAN HET EIND VAN DE TIENDE EEUW
TOT VER IN ZUID-DUISTLAND.
RAUWE, STOERE, DRINKENDE VERKWISTERS WAREN HET
ALHOEWEL.....

De Nieuw

DE
ONGELOFLIJKE
AVONTUREN VAN

STØRE SPØRPØT

EEN VIKINGSSCHIP DOORKLIJFT DE GOLVEN
VAN DE NOORDZEE MET OP EEN NIEUWE
BUIT BELUSTE NOORMANNEN AAN BOORD.

VÅREN,
VÅREN OVER
DE BAREN

LAND IN ZICHT!

HOI
HOI!

QUEE, DAAR
GAAN WE
WEER...

HEYA!

JOERE!

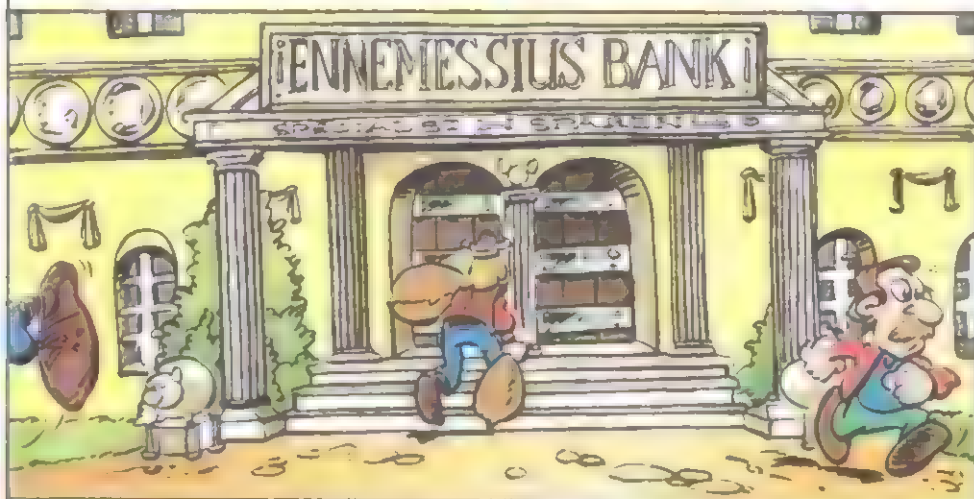
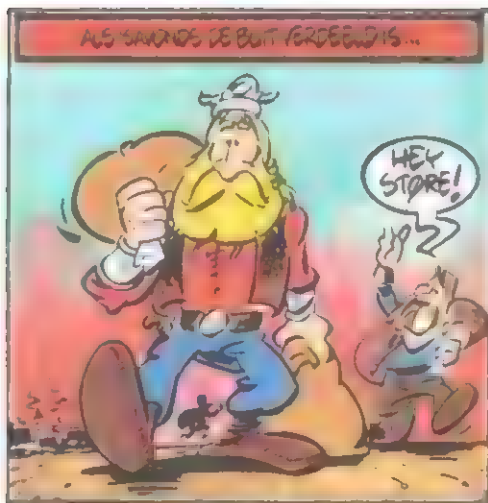
YAHOE!

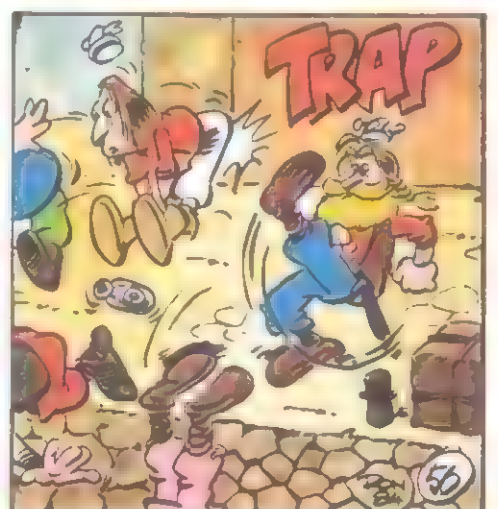
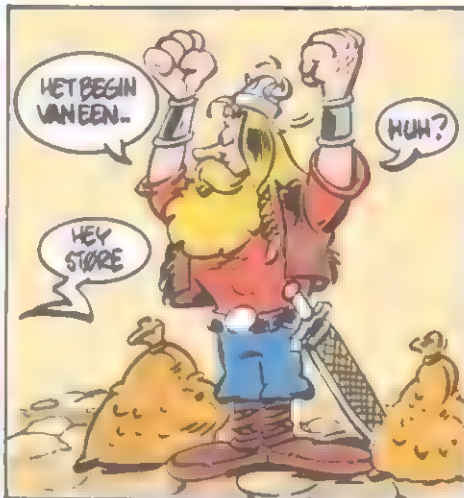
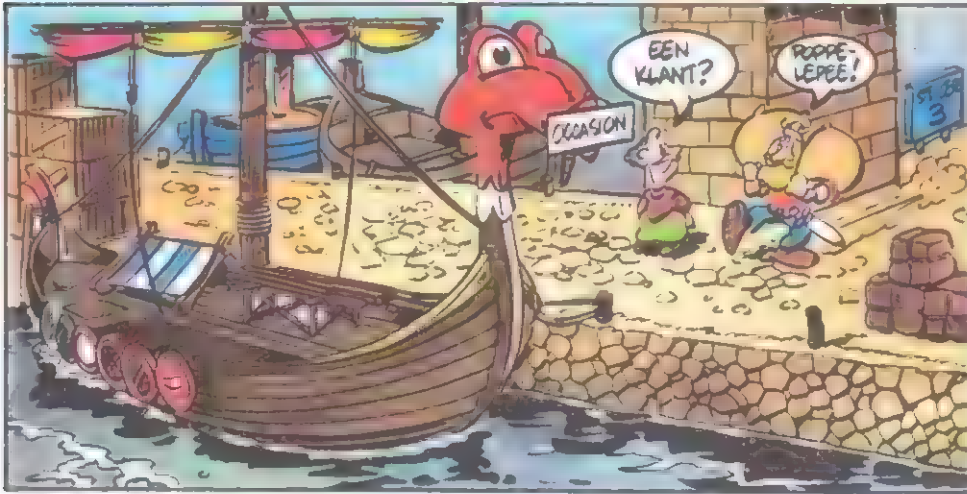
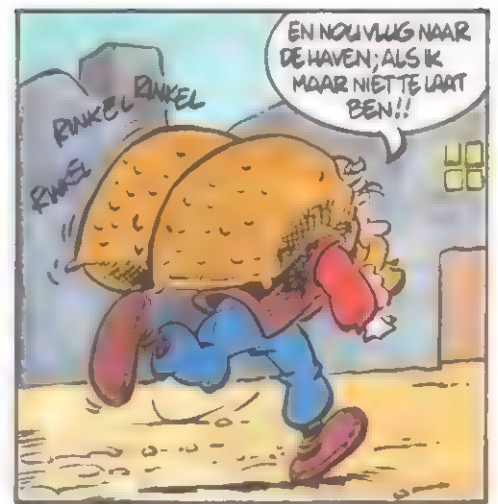
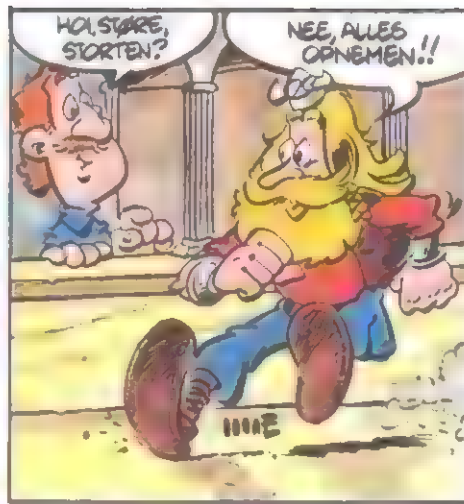
HALLO,
DAAR ZIJN
WE DAN!

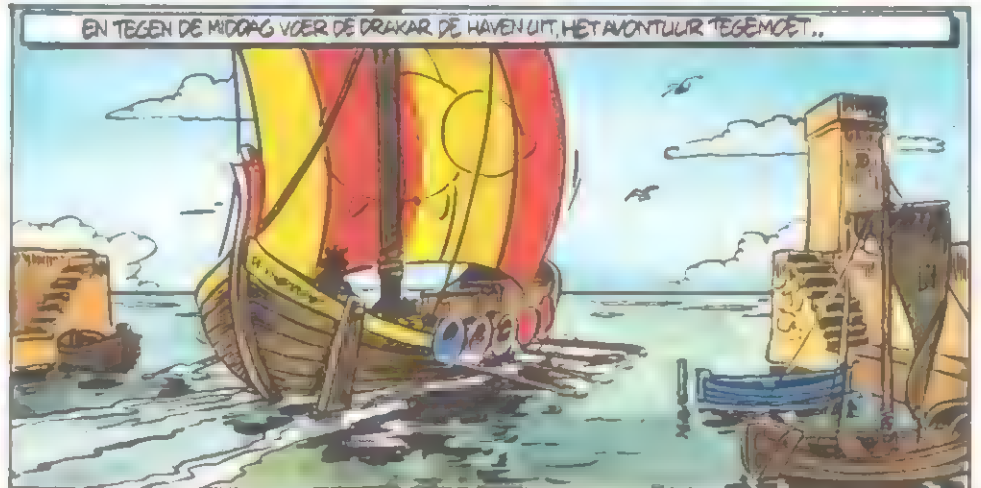
VOORUIT MANNEN!
ER WACHT ONS EEN
RIJKE BUIT!

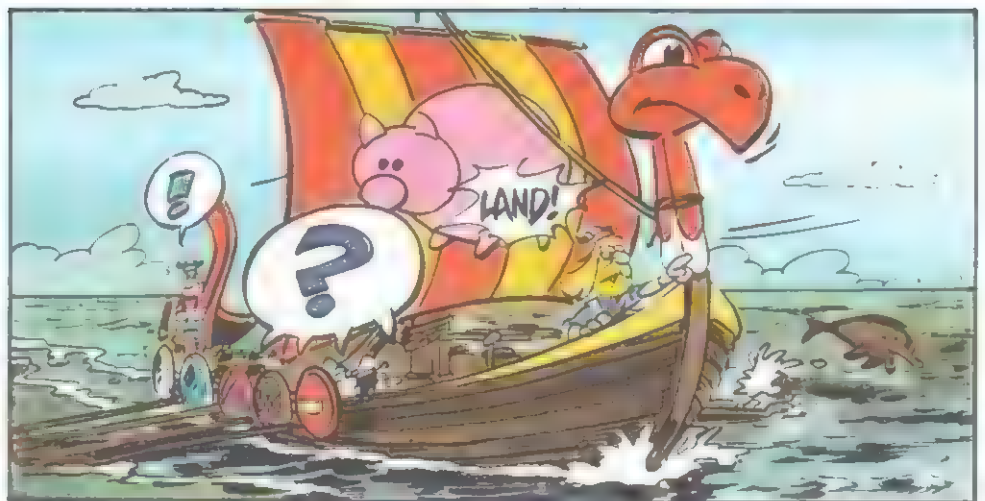
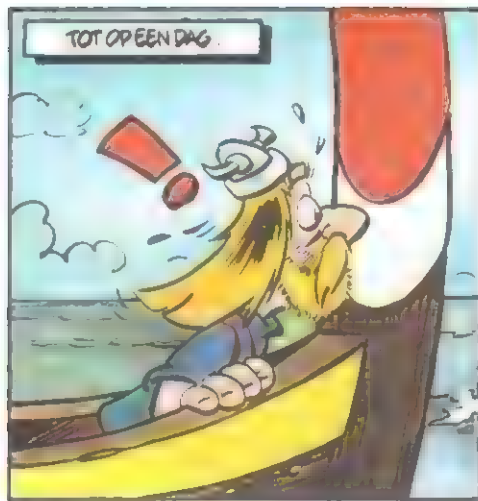
HEYA HOI
TAP PLUNDEREN, BRANDSTICHTEN, ROVEN,
WANNEER ZAL DAT DOET STOPPEN?
HET LOOPT NOG EENS FOET

NOU JA,
NOS EVENTJES
VOLHOUDEN
STØRE...

NMS

Spaarbank

UITGAVE VAN DE

